

צוות אהובות!
כתבנו למענך את החוברת הזו כדי שלכולנו יהיה קיץ משמעותי וגדוש טוב
שהכל יהיה נחת רוח לפניו
בחרו בכל שבוע את הנושא שמענין ומעסיק אותכן.
יהי רצון שיתמלאו משאלותיכן לטובה
אשריכון

תוכן:
שמחה
זמן
חלום
בית מקדש
אמון
תורת חיים
עשייה
בין המצרים
הקשבה
שליחות

לימוד קיץ תשע"ו

חכתב לאח

תעשה טובה. תעצור לרגע ותקרא.

המכתב הזה נכתב מכל הלכ. ממני. האדם שאתה רואה באוטובוס. או במדרכה ליד. אני רוצה לספר לך משהו: הלכתי ברחוב וראיתי קבצן אחד. הוא היה לבד מאוד. כולם מסביבו מיהרו. הייתה לו מנדולינה ישנה והוא ניגן מנגינה עצובה. נעצרתי עם עוד כמה אנשים להקשיב. צמדנו ושתקנו. הייתה שם גם ילדה אחת. היא נתנה לו כסף וחיכה אליו. החיך שלה היה כמו שמש והיא אמרה בפשטות: "שיהיה לך יום נעים. אני אוהבת אותך".

הלכתי משם. מנסה לקחת קצת מהאור הגדול שהיה בחיך שלה ולהעביר בין כולם. חיכתי לנהג אוטובוס והרגשתי כמה שאני אוהב אותו. הוא חיך לאישה הזקנה שעלתה אחרי. והיא התיישבה ליד מישהו שהיה לו על הפנים דיכאון גדול. היא חיכה אליו. וגם הוא חיך. הרגשתי כמה אהבה וטוב יש באוטובוס הזה. פתאום המון מנורות דלקו בו. מן השפעה שיש לנו אחד על השני. השפעה חזקה ומחזקת!

נר לא רגיל שקיים בכל אחד מאיתנו. דולק לפעמים לבד. לבד מידי. אבל הנר הזה הוא חלק ממערכת שלמה. מערכת ענקית של אורות.

וכשהמערכת הזאת דולקת יחד. מתוך כך שכל נר אינו לבד. כל נר הוא חלק ממנה. והיא חזקה ומבעירה את העולם כולו באור הנצח. איזה עם שאנחנו!!! אתה קולט את זה? פתאום כל האוטובוס פשוט חיך.

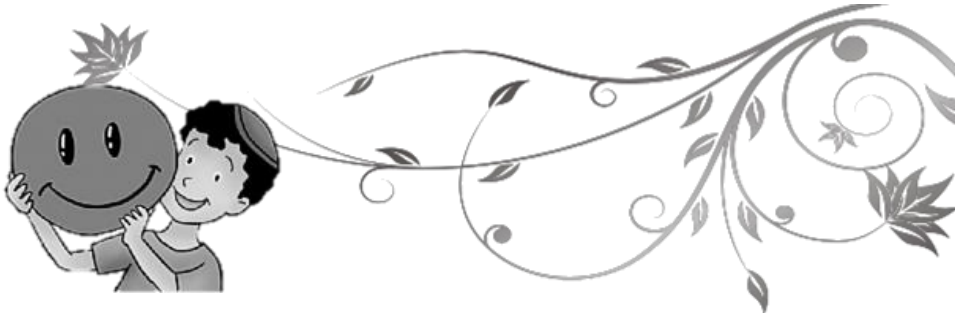
כמו שדה קוצים. אם אש אחד תתפוס בקוץ אחד שבו. הוא ישר ידליק את הקוץ השני. אם אני אשמח ויאהב. ואגע כך עם זה. אז ישר גם אתה תשמח ותאהבו איזה חיבור מופלא זהו פאזל לא רגיל פאזל עם כוחות.

תנסה את זה. אתה מתבייש? אתה לא חייב לומר שאתה אוהב. מספיק שאתה מרגיש את זה אצלך!

האור שבליכך כבר יעבור הלאה...

שחחה

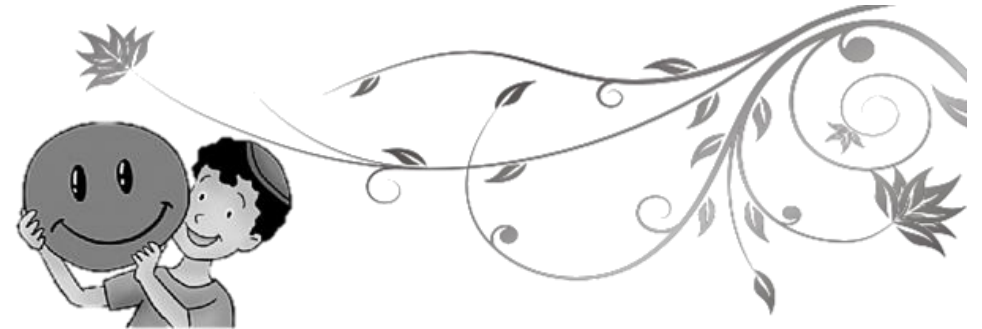
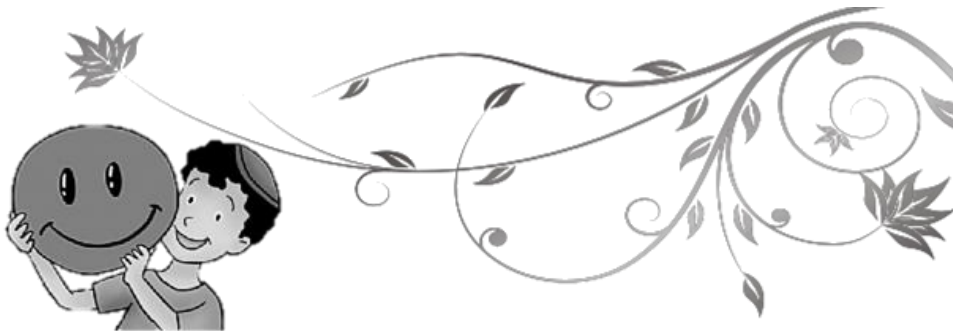
תשובה ושמחה

"והאמר רב פפא אין עציבות לפני הקב"ה שנאמר (דברי הימים א.טו) הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו" (חגיגה ה. ע"ב)
כולנו מכירים את העצב מקרוב. אין כמעט יום שאנחנו לא פוגשים אותו. ישירות או בעקיפין. ישנם אירועים מצביבים. התקשורת מייבאת 'עבורנו' אסונות מכל העולם. התרגויות ועלבונות יומיומיים מעכירים את רוחנו. וגרוע מכל אלה: לפעמים. ללא סיבה גלויה לעין. משתלט עלינו מצב רוח ירוד. 'נופל עלינו' והורס לנו את היום.

מאיפה העצב מגיע? מה הוא עושה לנו והאם אפשר לשלוט על מצב הרוח? תורת החסידות מלמדת אותנו לזהות את העצב כהתגלמות של רוע. העצב הוא לא עוד אחד מהרגשות הבריאים המרכיבים את אישיותנו אלא הוא בא כוחו של יצר הרע לראו זהו זה! זהו זה! אנו נקראים לא להיכנע לו בשום אופן. מחקרים רבים אומרים כי דיכאון היא מחלת הנפש מספר אחת בעולם. השמחה היא התרופה לגדולה שבמחלות הנפש. והשמחה היא הרגש הטבעי והבריא ביותר של הנפש. השמחה איננה תוספת מצב-רוח למצויינים. אלא מרכיב מהותי ועמוק בחיים יהודיים בריאים ובעבודת השם. וכך כתב הרמב"ם ב'משנה תורה':

"השמחה שישמח אדם בצעשית המצוות ובאקבת האל שציונה כהן. צבונה גדולה היא: וכל המונע צצמו משמחה זו. ראוי להיפגע מפניו. שנקאמר "תחת אשר לא צבדת את ה' אלוהיך. בשמחה. ובטוב לבב (דברים כח. מ"ז) (הלכות לולב. פרק ח הלכה טו).
מדברי הרמב"ם עולה. כי הקללות הנוראות המוזכרות בסוף ספר דברים. אינם תלויות רק בא-שמירת המצוות ועזיבת דרכי ה'. אלא בכך שלא עובדים את ה' בשמחה ובטוב לבב. השמחה איננה רק אפשרות או זכות. אלא היא דבר הכרחי בעבודת ה' והיא 'עבודה גדולה'.

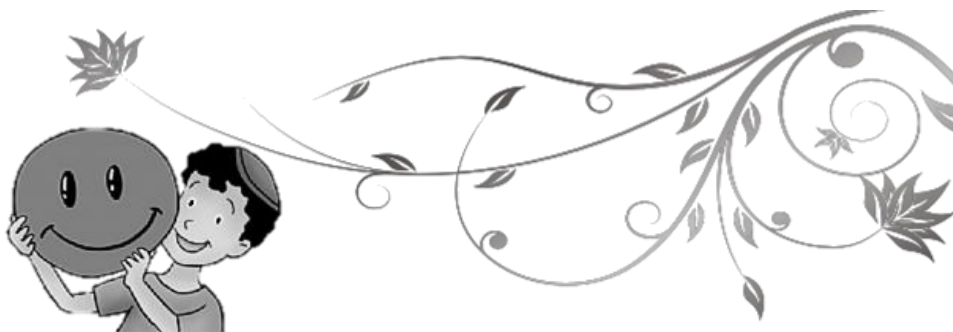
שאלה: אם נכשלים בחא. התחושה היא הפך שמחה. מין יאוש שבכישלון. אם כן מה מקום השמחה בעבודת ד' אחרי שנופלים בחטאי?
תשובה: אכן נפילת האדם אחרי החטא היא בעצמה ניסיון. כך שכל חטא מורכב משלושה חלקים: עצם החטא. הנפילה הנפשית הנמשכת מן החטא. וחטא חדש העלול להיגרר מתוך כך בבחינת עברה גוררת עברה. לכן אחרי שאדם חוטא. עליו לחזק את עצמו ולא ליפול ביאוש. אלא אדרבה. לטפס גבוה יותר ממה שהיה קודם. ולא די שיחזור למצב שהיה בו לפני החטא. אלא ירויח בדיעבד מן החטא. לעשות תשובה ולהתרומם. כל חטא צריך לגרום בנפש שני רגשות נוגדים ומשלימים. מצד אחד. לב האדם צריך להיות שכור על כך שהלך נגד רצון ד'. מצד שני עליו להיות שמח על כך שהצטיד פתוח לפניו בטהרתו. ושיכול לעשות תשובה. גם הצער עצמו נהפך לשמחה. כי עצם תחושת המועקה עקב החטא. היא סימן שהנפש פנימה טהורה היא. על כן היא מתעגמת מכל נקודה של חושך. אבל אם אדם חוטא ואינו מרגיש את צריכת אש החרטה. דווקא אז עליו לדאוג מפני ההריסה הנשמטית הגדולה אשר בקרבו. ולגשת לרפואה יסודית של אישיותו.
עגמת הנפש התדירית עקב החטא. האוכלת כמחלה ממארת את שיעור קומתו של האדם. אף היא מפיתויו יצר הרע. כאשר ניצבת לפניו נפש עדינה ושמעדה ונכשלה בחטא. הוא לא יאמר לה: הינך רואה כמה החטא נחמד ונעים. המשך בדרך זו. יודע הוא שלא ימצא אוזן קשבת. לכן אוחז באסטרטגיה הפוכה. ומטיח: הינך שפל ובזוי. לצולם לא תצליח להתרומם. וכך מתייאש האדם מעצמו ושוקע בחטא.
התורה לא ניתנה לאנשים שאינם חוטאים. אלא לאנשים שחוטאים ועושים תשובה. גם צדיק נכשל לפעמים. אין לנו תחבולות ופנטזים כיצד לנצח את היצר הרע. זו מלחמה ארוכה וציקשת. העקשן יצליח. שבצ יפול צדיק וקם. אך לבסוף יקום ולא יוסיף ליפול.
(הרב שלמה אבינר)

"מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד". אומר ר' נחמן מדוץ ז"ל מצווה. ועוד- 'גדולה?' התשובה היא פשוטה: כשכן אדם עושה חסד. זו מצווה. אבל כשלאדם יש את מידת החסד. זו מצווה גדולה. כיוון שהיא גורמת לו לעשות חסד. ועוד חסד – ממנה זורם החסד. בכך דומה היא גם השמחה: כשאדם שמח. הוא יכול לעבוד את ה'. כשעצוב- עבודת ה' שלו נחסמת. אין לו חשק לעשות מצוות. אין לו חשק לעשות טוב.. השמחה היא שורש. מקור ופתח לעבודת ה'. היא מאפשרת לנשמה להשתחרר מהכבדות של הגוף. שמתבטאת בעצבות. ולעבוד את ה'. (צפ"י השיעור של הרב אבינר)

כשאדם מרגיל עצמו לשמוח תמיד – הוא נעשה מגנט ואכן שואבת לאנשים הדבקים בו... כשרואים יהודי שמח ופניו עליזות תמיד – נמשכים אליו ומחפשים אצלו איך לצאת מהעצבות וכיצד להיפרד מהצרות. כך יכול כל איש שמח לעזור לחברו ולגאלו מיסוריו בעצם העליצות. האופטימיות והחדווה הקורנים מפניו. מעיניו השמחות והמאירות ומבט הצחוק שעליו.

(הרב ה"ס)

מסופר על מלך אחד שהיה מאוד חולה. ביקשו לו משרתיו רפואה ולא מצאו. עד אשר הגיע רופא מיוחד שאמר "מה שירפא את המלך זה ללבוש חולצה של איש מאושר באמת!". הלכו המשרתים לחפש איש שכזה. בתחילה חשבו על האיש העשיר בעיר- "בוודאי הוא מאושר באמת!" הגיעו לביתו ושאלו אותו לגבי אושרו. העשיר חשב והשיב: " בוודאי שאני מאושר. אלא שדבר אחד מטרידיני... ישנו איש בעיר שהולך ומתעשר. ואני חושש כי הוא יתעלה יותר ממני". הבינו המשרתים שהעשיר אינו שמח באמת. ודאגות לו בליבו. משם המשיכו והלכו לביתו של בדרן העיר. "כל הזמן מתעסק בצחוק ובשמחה. בוודאי הוא מאושר באמת!". הגיעו לביתו ושאלוהו אודות אושרו. השיב הבדרן ואמר: "אני עוסק בלהצחיק אנשים. זה נכון. אך בליבי גם דאגות רבות. לכן. בכדי לא להפסיד את פרנסתי. התחלתי לקחת כדורים מעוררי שמחה. ובכך אני יכול להמשיך בהופעות". המשיכו משם לראש העיר. שאמר גם הוא כי מוטרד הוא מ... וכך עברו מאדם לאדם. ומתברר שלכל אחד ישנם דאגות. חששות וטרדות שמונעות ממנו להיות מאושר באמת. לעת ערב. שכמעט והתייאשו- שמצו קול שירה מאחד מבתי העיר הפשוטים ביותר. דפקו בדלת. נכנסו וראו איש עני רוקד שר ושמח. האיש קיבל אותם במאור פנים ובשמחה. המשרתים עמדו המומים ושאלו: "האם אתה מאושר באמת?". האיש ענה בתמימות ובחן: "ואיך אפשר לא להיות מאושר? הקב"ה דואג לי שבכל יום יהיה לי מה לאכול ומה ללבוש. יש לי מיטה ובית- תודה לאל לא חסר לי דבר! אני בן של מלך המלכים וזו השמחה הכי גדולה שלי!" ראו המשרתים את אושרו של העני והרגישו כולם- כי הוא האיש המאושר באמת. ביקשו ממנו את חולצתו עבור רפואתו של המלך. האיש נתן את החולצה בשמחה. ואמר: "הציקר שתהיה רפואה שלמה! ועד מחר אני בטוח שהקב"ה ידאג למצוא לי חולצה ללבושי!". ואם נשאל מדוע דווקא חולצה של אדם שמח תביא את הרפואה? אלא שאחד מהכוחות הגדולים של השמחה זה כוח הרפואה! כמו שאמר ר' נחמן: "וכל החלאים הבאים על האדם כולם באים רק מקלקול השמחה...". ולהפך. כשאדם מצליח לשמוח. הוא יכול בעז"ה להבריא. להשתחרר ולגדולומסיפור זה ניתן ללמוד דברים רבים אודות השמחה ומהותה. יש אנשים שנראים לנו כשמחים. אך בתוכם הם מודאגים. יש אנשים שנדמה לנו. מתוך הסתכלות על מציאות חייהם. שהם מוכרחים להיות שמחים. אך בליבם טרדות רבות... ויש אנשים. שבלי שום מציאות חיצונית בולטת במיוחד- בתוכם פנימה הם מלאי שמחה ובטחון. השמחה הינה תפיסה פנימית. עמוקה יותר מכל מציאות חיצונית. השמחה היא תפיסה פנימית של התרכזות – בטוב. של ראייה רחבה וכללית המודעת לכך שמעל לכל ומעבר לכל- יש בורא עולם שמנהיג ומוביל את הכל לטובה! השמחה איננה קשורה דווקא למציאות של עושר. חכמה. מצליחנות וכדומה. השמחה היא חוויה פנימית עמוקה- של "טוב ה' לכל- ורחמי על כל מעשיו". השמחה נובעת מהביטחון הגמור שהכל מתנהל לטובה. וכן להפך. שהאדם עסוק בטרדות. בדאגות. בהשוואות לאחרים- השמחה "בורחת". עם זאת. זה נורמאלי. טבעי והגיוני. שהשמחה בורחת לנו לציתים. להגיע למצב של להיות בשמחה בכל רגע. זו בהחלט דרגה גבוהה מאוד. (וכמו שכתוב על האר"י ז"ל. שזכה למדרגותיו הגבוהות. משום שכל ימיו עבד את ה' בשמחה!) אך גם אם איננו מצליחים לעשות זאת באופן קבוע. כדאי יהיה אם נציב את זה לנו כאתגר.

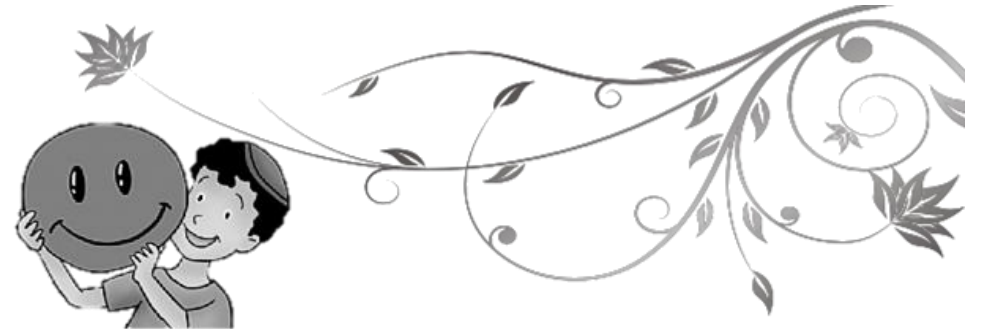
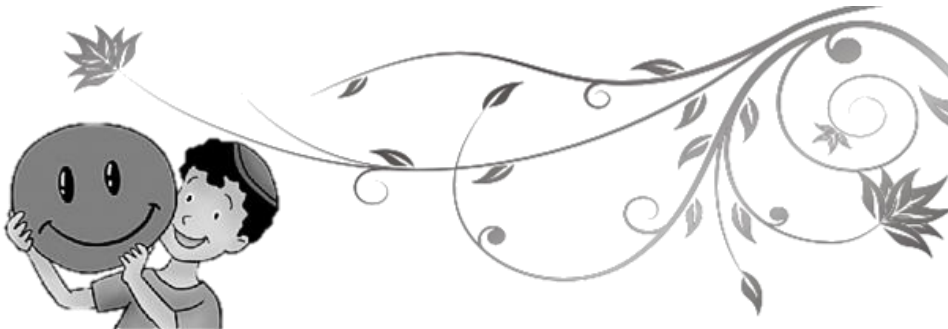
מה ההבדל בין שמחה לצחוק? צחוק פירושו שמחה אינסופית. אני לא יכול להפסיק להיות שמח. אם זו שאלה של חיים ומוות אני לא שמח. אני צוחק. אם דנים מישהו למוות ומודיעים לו שיש לו חנינה. האם הוא שמח? הוא לא יכול להאמין. אם ח"ו מישהו טובע. וממש בשנייה האחרונה של חייו אני מוציא אותו. האם הוא אומר: 'אה. עשית אותי כל כך שמח שהצלת לי את החיים'?? זו לא שאלה של שמחה. זה הרבה יותר צמוק. כששמשיח יגיע כתוב: 'אז ימלא שחוק פינ'ו...עד שמשיח בא אנחנו חושבים שזה עניין של שמחה. אבל כששמשיח בא 'אז ימלא שחוק פינ'ו. אני מבין שזו לא שאלה של שמחה. אני ממש לא יודע איך הסתדרתי. זאת הייתה ממש שאלה של חיים או מוות. אני רוצה לומר לכם משהו יותר צמוק. יצחק אבינו לא נקרא שמחה. יצחק זה מלשון צחוק. אתם יודעים מדוע יצחק נקרא מלשון צחוק? כשלאברהם ולשרה נולד תינוק. זאת לא הייתה שאלה של שמחה. האם אתה חושב שלאחר שיצחק נולד, שרה פנתה לצזרת נשים של בית הכנסת של בעלה ואמרה: 'אני כל כך שמחה'?? נאום קלסי? האם אתה יכול לדמיין את שרה אימנו שאמרת: 'אני שמחה'?? 'אז ימלא שחוק פינ'ו... (רב שלמה קרליבך מתוך המאמר "אספר לכם איך היו שמחים. הרב יאיר דרייפוס)

"רבי נחמן היה שרוי בצער ככד. זה עתה נפטר בנו הפצוט. חסידי הקרובים ביותר שבאו לנחמו. לא יכלו לעמוד בפני צערו וברחו מהחדר. כששבו ביום המחרת אמר להם הרבי: "אילו לא ברחתם. הייתי מגלה לכם דבר מה נפלא". אז פתח בשיעור שנושאו היה "גן הנשמות". בו הסביר כיצד אנו יכולים למצוא משמעות תקווה ושמחה גם בסבל הגדול ביותר. "אם אינך חש בשמחה. העמד פנים. אפילו אם אתה שרוי בדיכאון. התאמץ לחייך. התנהג כאילו אתה שמח. והשמחה האמיתית...בוא תבוא" הרגל את עצמך לזמר ניגון זה ייתן לך חיים חדשים. וימלא אותך שמחה". (רבי נחמן)

מסופר על תלמידיו של המגיד ממזריטש ששאלו אותו מה פירוש המשנה (ברכות נד א) "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה". ענה להם. לכו לרבי זושא מאניפולי וראו כיצד הוא חי. באו אצלו. מצאו אדם עני שוכב במיטתו. חולה. וביתו צומד ליפול. שאלוה: כיצד יכול אתה לברך על הרעה כשם שהינך מברך על הטובה? ענה להם: הגעתם למקום הלא נכון. אצלי- אין שום דבר רע. הכל נפלא. "כל דעביד רחמנא-לטב עביד" (ברכות ס ב) אם כך ד' סיבב שיקרה לי- זה מה שמיוחד לי. בעבורי. זה מה שמתאים לי וטוב לי. ולכן הוא משמח אותי.

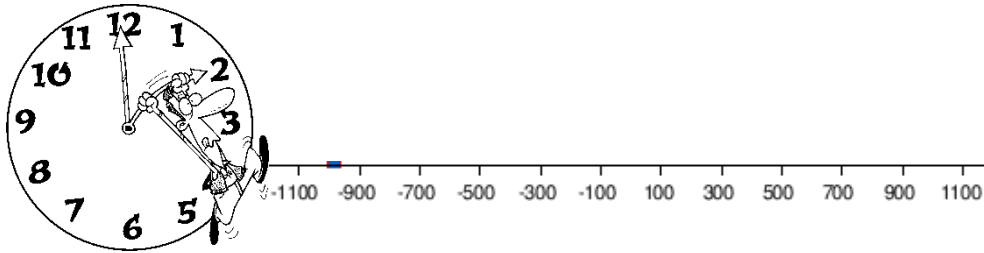
השמחה אצלו נובעת מהשקפתו על העולם. רבים טועים ואומרים כי השמחה היא רגש. לפעמים 'קופצת' על האדם שמחה ואחר כך חולפת. 'אי אפשר לשלוט עליה'. אנו אומרים: נכון שהשמחה היא דבר המוחש בעולם הרגש. אך היא תוצאה של מחשבותינו. של השקפת עולמנו. אם כן. אנו שולטים על השורש של השמחה. על הגרומים המניעים אותה.

נכון. גם בקביעת מקור השמחה יש טעויות. יש המחליטים כי ללבוש לבוש מסוים הוא הנכון והיפה. ומימלא גורם שמחה ללובשים אותו. יש המחליטים שלהיות שמן זה יפה. וכעת כולם ישאפו להיות שמנים. זה מה שאומר הרמב"ם על חולי הנפשות שטועמים את המר למתוק ואת המתוק למר (הלכות דעות ב א). מה שאדם שמח בו. משתוקק אליו. חסר אותו- זהו הגילוי היותר גדול היכן הוא צומד. מה באמת מעניין אותו. לכן באים רבותינו ואומרים (שבת ל ב): "ושבחתי אני את השמחה" (קהלת ח טו) – זו שמחה של מצווה. "ולשמחה מה זו עושה?" (שם ב ב) – זו שמחה שאינה של מצווה. (והלכת בדרכיו/ הרב אבינר)

זמן-חירות אמיתית:

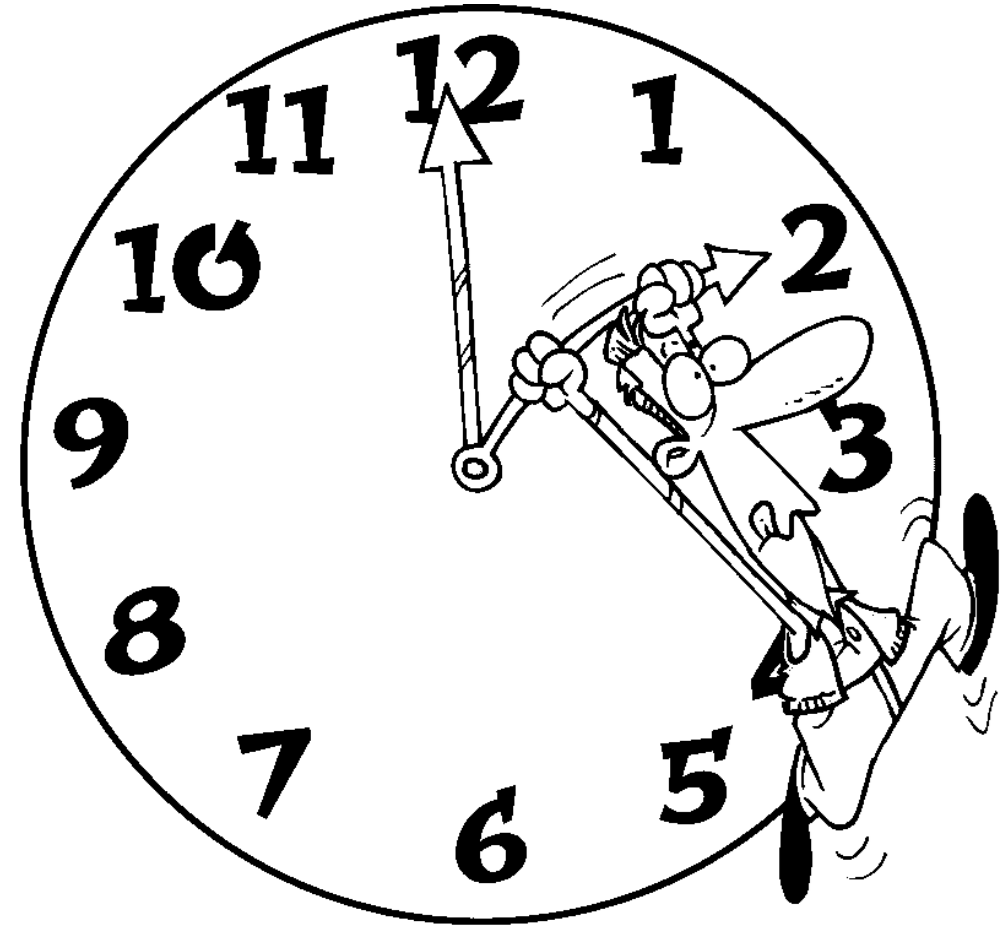
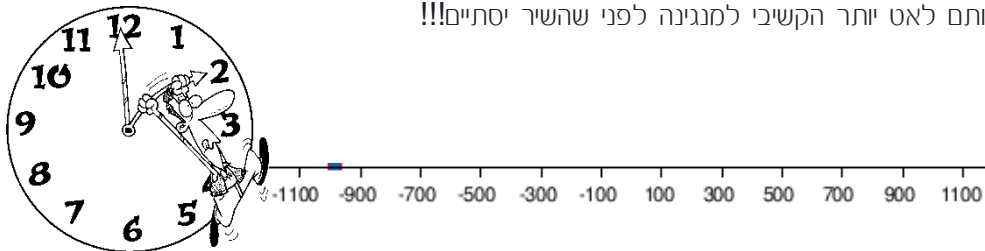
לאחר שנפסק דינו של שרנסקי להישלח לסיביר קם ואמר:
 "אתה אדוני השופט חושב שהנך חופשי! אתה חושב כך כיוון שלאחר שייגמר המשפט תלך
 לביתך ואילו אני אהיה המשועבד. כיוון שאלך לכלא לזמן רב. אך דע לך שמבין שנינו. אני
 הוא בן החורין האמיתי! אמנם גופי יהיה משועבד. אבל רוחי. היא תישאר חופשית. כיוון שארגיש
 שלא נכנעתי לגזרותיכם ונשארתי נאמן לאמונתי! אך לך השופט קבצו מראש מה לומר! גופך
 אמנם משוחרר. אבל אינך חופשי להכריע לפי אמונתך. רוחך משועבדת וזה חמור פי כמה!"

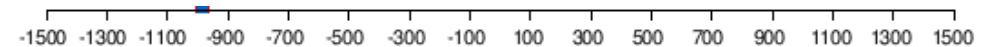
לעצור את הזמן ולהתבונן:

האם צפית אי פעם בילדים משתעשעים על קרוסלה?
 האם הקשבת פעם לגשם בנפילתו על האדמה הלחה? האם עקבת אחר מעופו של פרפר?
 או בהית בשמש בשקיעתה עם רדת ערב? מוטב שתאטי אל תרקדי כל כך מהר. הזמן קצר.

המנגינה לא תימשך לעד. האם יומך עובר בטיסה?
 כשאת שואלת: "מה שלומך". האם את מקשיבה לתשובה? בסופו של יום. כשאת שוכבת
 במיטה כשמאה המטלות הבאות שלך רצות במחשבתך... מוטב שתאטי. אל תרקדי כל כך
 מהר הזמן קצר. המנגינה לא תמשך לעד. האם אי פעם איבדת מגע. נתת לחברות ישנה
 למות כי לא היה לך זמן להתקשר ולומר שלום? כשאת ממהרת כל כך להשיג משהו כשאת
 דואגת וממהרת במשך היום כאילו זו מתנה שלא נפתחה ונזרקה לפח החיים אינם מרוץ. קחי
 אותם לאט יותר הקשיבי למנגינה לפני שהשיר יסתיים!!!

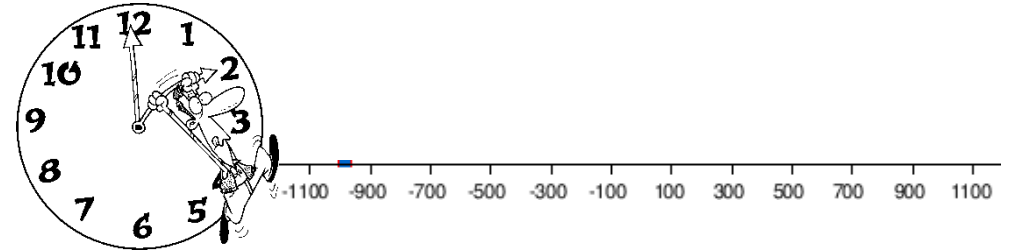
זמן

בנק הזמן:

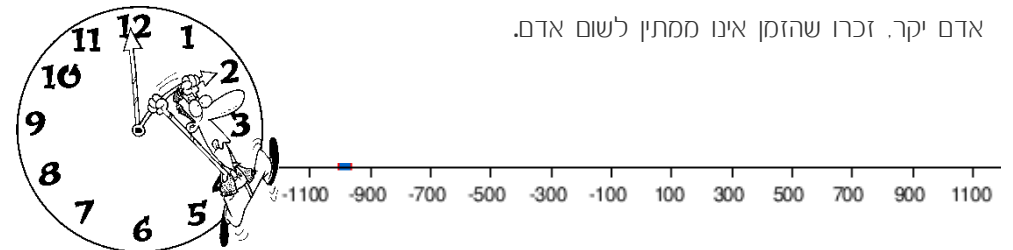
תארו לעצמכם. שיש בנק המזכה אתכם בכל בוקר בסכום של 86.400 ש"ח היתרה אינה עוברת מיום ליום. בכל לילה. כל סכום של הוצאתם במשך היום נמחק. מה הייתם עושים? מוציאים כל שקל כמזון. לכל אחד מאתנו בנק שכזה. שם הבנק: זמן

בכל בוקר אנו מזוכים ב- 86,400 שניות. בכל לילה מה שלא נוצל לטובה. הולך לאיבוד. היתרה אינה עוברת ליום שלמחרת. אין אוברדרפט. בכל יום. נפתח החשבון מחדש. בכל לילה. מה שנותר נמחק. אם לא השתמשתם במה שהיה בחשבון- ההפסד כולו שלכם. אי אפשר לחזור אחורה. גם אי אפשר למשוך כנגד המחר. מוכרחים לחיות בהווה. על חשבון הזמן שניתן לנו בכל יום. השקיעו את זמנכם. על מנת להשיג ממנו את מירב הבריאות. האושר וההצלחה בעתיד.

ערך הזמן:

על מנת להבין מהו ערכה של שנה אחת- שאלו תלמיד שנשאר כיתה. על מנת להבין מהו ערכו של חודש אחד- שאלו אמא שילדה פג על מנת להבין מהו ערכו של שבוע אחד- שאלו עורך של עיתון שבועי. על מנת להבין מהו ערכה של שעה אחת- שאלו אוהבים המחכים לפגישה. על מנת להבין מהו ערכה של דקה אחת- שאלו את האדם שפספס רכבת. על מנת להבין מהו ערכה של שניה אחת- שאלו את האדם שניצל מתאונת דרכים. על מנת להבין מהו ערכה של אלפית השניה- שאלו את הספורטאי שזכה במדליית כסף. תבינו מהו ערכו של כל רגע ותוקירו אותו יותר. אם חלקתם אותו עם אדם מיוחד, אדם יקר. זכרו שהזמן אינו ממתין לשום אדם.

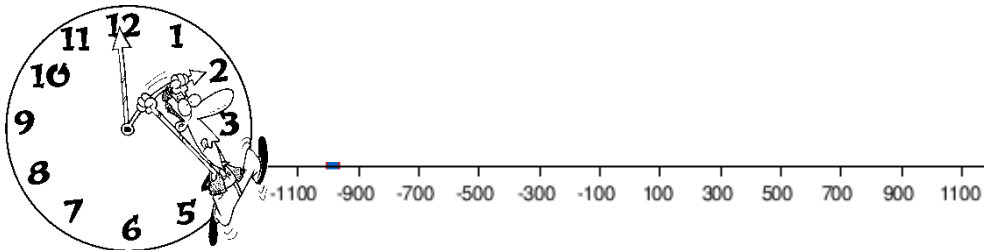

חותר לנו לבדד שנה אחת בלבד?

איך אדם יבחין בערך הזמן? איך האדם ידע לנצל את הזמן שניתן לו מאת הקב"ה בחכמה? כדי שבאמת נבין את ערכו של הזמן המגיד מקלם המשיל לו משל נפלא שיעזור לנו ולו במקצת להבין מה ערך של שנייה אחת.

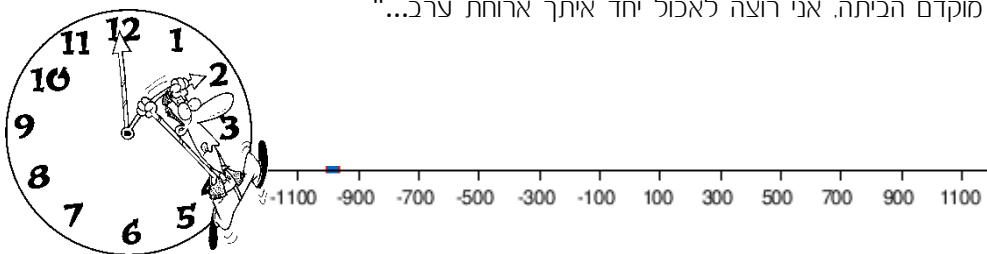
אומר המגיד מקלם תארו לכם מצב בו כל המתים קמים לתחייה. אבל לשעה אחת. ואז כמובן כל החיים רצים לעבר בתי הקברות כדי לראות ולפגוש שוב ביקריהם והמתים במקום לעצור לחבק את יקיריהם ולעצור ולהשלים איתם פערים רצים בכל כוחם ומהירותם לבית מדרש ומתחילים ללמוד תורה. זה תופס דף גמרא שהוא תופס ספר הלכות והשלישי עם ספר מוסר אבל העיקר לומדים ולומדים ולומדים תורה בלי לנוח רגע אחד. יקיריהם מנסים לקרוא להם אבל הם בשלהם עונים להם "אין זמן! אתה יודע כמה זה עוד מילה של תורה למעלה? כמה זה עוד שורה גמרא בלימוד? נצח נצחיים! עולמות שלמים!" והחיים מנסים לשכנע אותם למרות זאת לדבר איתם והמתים בשלהם ולומדים שמא תגמר השעה ויאלצו להפסיק ולכן דאגו לנצל כל שנייה ושנייה מתוך השעה הזו שניתנה להם בעולם הזה. ועל אומר לנו המגיד מקלם. ואנחנו שיש לנו שעה ועוד שעה ועוד שעה בעולם הזה האם זה

אומר שאנחנו יכולים להרשות לעצמנו לבזבז שעה שלמעלה תהיה כ"כ יקרה בעינינו? מזה נלמד כל אחד ואחד מאיתנו על פי כוחותיו ומדרגתו במדרגות הרוחניות לדעת לנצל את הזמן היקר שצומד לרשותנו. אם זה להוסיף עוד שעה של לימוד גמרא או הלכות הקשורות לראש השנה המתקרב אלינו ואם זה אפילו להוסיף עוד פרק תהילים לקריאה בבוקר אחרי התפילה וככה נדע לאט לאט באמת להעריך את ערכו של הזמן. הרב רפאל רובין

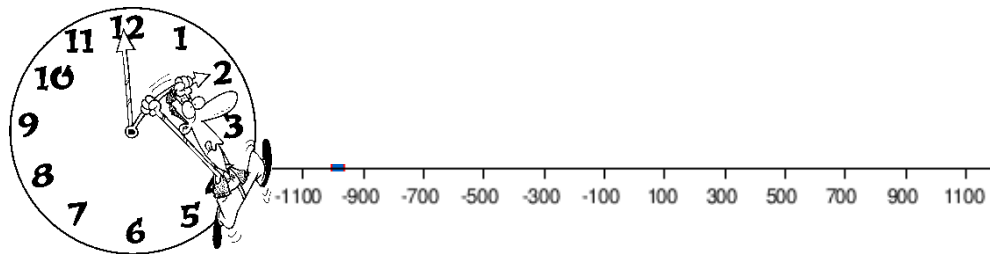

הזמן הוא הדברים שאנחנו מכניסים לתוכו:

איש אחד חזר הביתה מהעבודה בשעה מאוחרת. עיף ומרוגז ומצא את בנו בן החמש מחכה לו בפתח הבית: "אבא. אפשר לשאול אותך שאלה?" "בטח. מה העניין?" ענה האיש. "אבא. כמה כסף אתה מרוויח בשעה?" "זה לא העסק שלך. למה בכלל אתה שואל שאלה כזאת?" השיב האב בכעס. "אני פשוט רוצה לדעת. בבקשה ענה לי. כמה כסף אתה מרוויח בשעה?" הפציר בו בנו הקטן. "אם אתה ממש רוצה לדעת, אז אני מרוויח 2 דולר בשעה." "אהה". אמר הבן הקטן בראש מורכן ואז הוא הרים את ראשו: "אבא. אתה יכול בבקשה להלוות לי עשרה דולרים?" "האב רתח: "אם הסיבה היחידה בגללה שאלת את השאלה הזאת, היא כדי לקבל קצת כסף בשביל לקנות לעצמך צעצוע מטופש או איזו שטות אחרת, אז לך עכשיו ישר לחדר שלך. תכנס למיטה ותחשוב בבקשה. למה אתה מתנהג בכזאת אנוכיות. כל יום אני עובד שעות רבות וקשות כל כך ואין לי זמן להתנהגות ילדותית מהסוג הזה." הילד הקטן הלך בשקט לחדרו וסגר את הדלת. האיש התיישב. כועס אפילו עוד יותר על השאלה של בנו. איך הוא מעז לשאול שאלות רק בשביל לקבל קצת כסף? אחרי שעה, האיש נרגע. הוא התחיל לחשוב שאולי היה קצת קשוח מדי עם בנו. אולי יש משהו שהוא באמת צריך לקנות עם עשרת הדולרים האלה? והאמת היא, שהוא לא מבקש כסף לעיתים קרובות... האיש ניגש אל החדר של בנו ופתח את הדלת: "אתה ישן בן. הוא שאל?" "לא אבא. אני ער" ענה בנו". "חשבת שאולי הייתי קצת קשוח איתך קודם" אמר האב. "היה לי יום ארוך והוצאתי את כל הכעס שלי עליך. הנה לך עשרה דולרים". הבן הקטן התיישב במיטה וחייך. "תודה, אבא" הוא קרא. אז הושיט את ידו אל מתחת לכרית והוציא משם מספר שטרות מקומטים. כשהאב ראה שלכנו כבר יש כסף, הוא התחיל להתרגז מחדש. הילד הקטן ספר במתינות את הכסף שלו והתבונן באביו. "למה אתה צריך עוד כסף. אם כבר יש לך?" רטן האב. "כי לא היה לי מספיק" ענה הבן. "אבל עכשיו יש לי. אבא, יש לי עכשיו צעצועים דולר!" הוא הגיש אותם לאביו. "האם אני יכול לקנות שעה מזמנך? בבקשה. בוא מחר מוקדם הביתה. אני רוצה לאכול יחד איתך ארוחת ערב..."

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן

כשעת לילה מאוחרת בעיר וילנה. צעד רבי ישראל מביתו לצבר בית המדרש לצוסק בתורה ולהתבודד עם קונו. לפתע הבחין באור קטן מהבהב מתוך חנותו של הסנדלר. תמה רבי ישראל על כך שהסנדלר ממשיך בעבודתו בשעת לילה כה מאוחרת. נכנס רבי ישראל לחנותו של הסנדלר ומצאו יושב ומתקן נעליים לאור הנר. ברכו רבי ישראל לשלום ושאלו: אמור נא לי, מפני מה הנך יושב בשעה כה מאוחרת ומתקן נעליים?" "רבי", השיב הסנדלר בפשטות" - כל זמן שהנר דולק אפשר עוד לתקן... "נרעד רבי ישראל עד עמקי נפשו. וראה בדבריו של הסנדלר רעיון עמוק ונפלא. ומוסר השכל כביר. ואמר לעצמו: אכן מה מאוד נכונים הם דבריו של הסנדלר. כבר אמר שלמה המלך עליו השלום: "נר ה' נשמת אדם"- הרי נשמתו של האדם משולה לנר, וכל זמן שהנשמה שוכנת באדם ודולקת בתוכו. עליו לעמול ולתקן את מעשיו ודרכיו.

*היי את**כן את!**איך היית מצדירה את ניצול הפמן שלך?**כשיש לך פמן למה את מנצלת אותו?**איך את יכולה לנצל את הפמן שלך לדברים יותר טובים*

אם ברצונך לעבוד את ה' ולהעלות את עצמך מעלה. ולא תעמוד (כדי שלא תעמוד)
שנת השבעיים לחייך כביום הבר מצווה שלך. עשה זאת איפוא: בכל שנה עשה לך מטרה:
צייר בעצמך. אם שמך ראובן למשל. איזה ראובן תהיה בשנה הבאה. מה יהיו השגותיו. עבודתו.
מידותיו וכל תוכנו. הראובן הדמיוני יהיה לך למדד. למדוד את עצמך בו. כמה חסר לך עוד
להראובן הדמיוני. והאם עבודתך ותיקון מעשיך של יום-יום יספיקו להשלים את הראובן של
השנה הבאה. ואם הגיעה השנה הבאה ומדדת את עצמך ולא הגעת אפילו לקרסול של
הראובן של השנה החדשה. יהיה בעיניך חס ושלום של הארכת ימים. כי רק הראובן אשר
לפני שנה או לפני עשר שנים חי. ולא הראובן של שנה זו. "ואברהם זקן בא בימים" - אברהם
של היום היה של היום ולא של אתמול." (הרב קלמן קלינימוס)

מי שאין נפשו משורטטת במרחבים. מי שאינו דורש את אור האמת והטוב בכל לבבו. אינו
סובל הריסות רוחניות. אבל-אין לו גם עינינים עצמיים. הוא חוסה בצילם של הבניינים
הטבעיים כמו השפנים שהסלע נכסה להם. אבל האדם. מי שנשמת אדם בקרבו נשמתו לא
תוכל לחסות כי אם בבניינים שהוא בונה בעמלו הרחני.
(הראי"ה קוק)

חלום

רב סרן נדב מילוא הי"ד אמר לחייליו עם סיום המסלול:
"עשו לכם כלל שלאורו תלכו בכל אשר תפנו. הכלל אינו פשוט, והוא אף עושה את חיינו לקשים ובלתי מתאפשרים הרבה יותר. היו מצויינים בכל דבר! כל פעולה שאתם מבצעים, נסו לבצע בצורה הטובה ביותר. בדרך הקשה ביותר. דרך המד"סים והמשימות השגרתיות המוטלות על חייל ביום יום וכלה במשימה הנראית קשה. בלתי הגיונית ובלתי ניתנת לביצוע. ככולן תשאפו לבצע את המיטב באותה צורה בה תוכלו להסתכל על עצמכם במראה ולהגיד לעצמכם בכנות: "עשינו את המקסימום!" העמידה הזאת מול המראה היא ההבחנה האמיתית. רבים הם המצבים בהם אתה לבדך מול משימה מול משימה שגרתית. רק אתה בעצמך תוכל לדעת אם עשית את המיטב. לא מפקדך ולא חברך יוכלו לדעת. ולאות באמת אם המצוינות היא חלק ממך..."

גדולים – החולמים חלומות גדולים והופכים חלומות למציאות.
גדולים- העוסקים במעשים קטנים והופכים את המעשים לגדולים.
אבל- הקטנים החולמים חלומות גדולות ואינם עוסקים אפילו בקטנות. אין להם עולם.
שכן: החלומות נשארים בחלומם הקטנים בקטנותם והצולם-תוהו ובהו..."

ה"י את. כן את! מה החלום שלך??

התחילו בעצמכם

כאשר הייתי צעיר וחופשי ולדמויני לא היו גבולות. חלמתי לשנות העולם. ככל שגדלתי והתבגרתי והחכמתי גיליתי שהעולם לא ישתנה. לכן החלטתי לצמצם את חלומותי ולשנות רק את מדינתי. אבל גם מטרה זו הייתה נראית בלתי אפשרית. ככל שבגרתי. בניסיון נואש אחרון. החלטתי לשנות רק את משפחתי. אלו הקרובים אליי. אבל גם הם לא היו מוכנים לשמוע לשמוע על כך. ועכשיו, בשוככי על ערש דווני. אני מבין לפתע: לו הייתי משנה את עצמי תחילה. הייתי מסוגל לשנות את בני משפחתי. ובצורת השארתי וצידודם. הייתי יכול לשנות את מדינתי. ומי יודע אולי הייתי מסוגל לשנות את העולם.

מספרים על רב אחד שהיה חכם מאוד והיה יודע מעשה קסמים ונסתרות. היו מכיאים לפניו חפצים עטופים והיה מנחש בלי להסתכל בהם. פעם לכד אותו תלמידו פרפר ובא לרבו ואמר לו: "רבי. נחש מה בידי?! "פרפר יפה כנפיים"- אמר לו הרב- "יפה רבי" חיך התלמיד בעורמה- "אך האם מת הפרפר או חי?!"
עונה לי הרבי: "בידך הדבר!" אם תרצה –תפתח ירך ותשלחו לחופשי. שימשיך לחיות את חייו. לקיים ייעודו ומטרתו. ואם תרצה-תקמוץ ירך ותהרגהו"

בציפיה

ומעשה ברבי דב בר ממזריטש שהיה מתהלך עם מקורביו ברחוב. ראה ילדה קטנה מתחבאת מאחורי גזע רחב של עץ ובוכה תמרורים. אמר לה: תינוקת. למה את בוכה? התייפחה הילדה ואמרה: משחקים היינו במשחק מחבואים. בא תורי להסתתר והסתרת! והחברות אינן באות לחפשני ולגלות אותי...

מששמע הרב את תשובתה של הילדה, זלגו עיניו דמעות ובוכה עימה. התחילו מקורביו תמהים ומתפללים: מה ראה רבנו לבכות כשילדים משחקים. ומה מצא בתשובתה של תינוקת זאת? פתח הרב ואמר: מתוך תשובתה של תינוקת זו, שומע אני קול בכייתה של השכינה. כביכול, הבוכה ואומרת: הסתרתי פני – ואין מבקש ואין מחפש אותי! לשווא אנוכי מסתרת ומצפה שיבואו לחפשני. אותי עצבו ואת הסתרתי שכוון. ועל כך אנוכי בוכיה! למה כ"כ חשוב שגשים לב לחוסר? שנזכור תמיד את הסתרת ה' נפוליאון הלך עם חייליו בלילה והסתובב בעיר. לפתע ראו אור קלוש בוקע מחלון אחד הבתים.

נכנס וראה המון אנשים-מבוגרים וילדים יושבים על הרצפה. בידיהם ספרים והם ממררים בככי. שאל אותם נפוליאון למה הם בוכים? ענו לו: "ביתנו נשרף!" תמה נפוליאון כיצד נשרף בית חשוב והוא לא שמע על כך. ענו לו: "הבית נשרף לפני 2000 שנה..."

התפעל נפוליאון וקרא:

"עם שידוע כל כך טוב לזכור את העבר שלו הרי הוא חי את ההווה שלו וצתידו מובטח לו! כדי להתקדם הלאה, כדי להגיע אל הגאולה, אנחנו צריכים ללמוד ולהבין מה היה לנו, ולמה בעצם אנחנו מחכים.

השבוע ננסה להתעסק בנושא הגאולה ובניין אריאל. נבין מה המשמעות של הקודש הצעום הזה. ולמה אנחנו כ"כ צריכים להתגעגע...

בית חקדש

אתחלתא דגאולה

בתקופתנו. נראית הגאולה קטנה. והיא מצוררת בזו. זו גאולה? זו ישועה אלוקית?... בתגובה לתחיית האומה בארצה בתקופתנו. נתפלגה היהדות הדתית לשני מחנות. מחנה אחד בז לגאולה. מפני שכל תהליך הגאולה. מראשיתו ועד ימינו. נדמה בעיניו "קטן". ולכן. הוא מתכחש לתהליך הגאולה. המחנה השני לא בז לשיבת ציון למרות קטנותה. ומאמין בגאולה. שיבת ציון. קיבוץ הגלויות. תחיית האומה. הקמת המדינה. כל אלו היו מספיק גדולים בעיניו כדי לעורר אצלו התפעלות והערכה.

מחנה זה בא בטרפוניה אל המחנה הראשון: "מדוע בזים אתם ל"יום קטנות"? הרי אין זה "יום קטנות" אלא "יום גדולות". "עלינו לשבח את התקופה ולא לבוז לה. ולהלל לה' עליה" אלו הבליטו את הקטנות ואת החסרונות ובזו ואלו הבליטו את הגדלות ואת המצלות. ולא בזו אלא שיבחו את "יום גדולות".

אבל. עתה. הגיעו ימים שגם אלו שהרגישו בעבר את הגדלות. חיים בתחושה של "יום קטנות". מפני ששוררת במדינה אווירה של קטנות. האידיאליים קטנו. ההנהגה קטנה. ההווה הישראלית שפופה. היהדות התגמדה במדינה. הציונות והחלוציות קטנות.

ועל כך זועק הנביא: "מי בז ליום קטנות?!" וחז"ל מוסיפים שקריאת הנביא מופנית גם אל תקופתנו. אל תבוז. אל תלזזל. גם אם זה קטן בעיניך. יש גאולה גדולה ויש גאולה קטנה. אבל בכל מקרה זו גאולה. יש מלכות גדולה ויש מלכות קטנה. אבל בכל מקרה זו מלכות. יש מדינת ישראל גדולה ויש מדינת ישראל קטנה. אבל בכל מקרה זו מדינת ישראל. "הקטן יהיה לאלף". בתוך הקטן טמון פוטנציאל גדול. דווקא בימינו. שבהם נושבת רוח של "יום קטנות". נופלת עלינו אחריות כפולה ומכופלת.

אין מי שיגדל את הגאולה. אם לא אנחנו הדבקים באמונה ובגאולה! ... על כן. לא עת לבז ל"יום קטנות". לא עת להפנות עורף למדינה. לא עת לסלוד מהחברה ישראלית... הרב צבי יהודה זצ"ל היה רגיל לצטט פסוק מספר נחמיה (ח. ו): "ויברך עזרא את ה' אלוקים הגדול". התגובה הראויה ל"יום קטנות" היא לקרוא בשם ה' הגדול. כלומר: לגדל את האמונה. להצמיק בה. מול הקטנות עלינו להציב אמונה גדולה.

(הרב אלישע אבינר)

בדור הזה. מוטלת עלינו משימה- לקרוא בקול גדול את קריאתה של הגאולה. להבין לאן אנחנו רוצים להגיע. ווללכת לשם יחד עם כל כם ישראל. בימים הבאים ננסה לברר למה בעצם אנחנו מחכים. מה חסר לנו כ"כ ומה שונה בדור של גאולה.

להתאבל או לייחלף

איך אפשר להגיד "עונג שבת נחמו"? איך אפשר להתענג על השבת שבשנייה לפני כן. ממש השבוע. התאבלנו על חורבן בית המקדש? המיוחדות שלנו היהודים. שאנחנו יכולים מיד לאחר תשעה באב להיות מוכנים להכי גבוה. הקדושה שלנו היהודים היא שבאותו הרגע שהאבל נגמר. אנחנו כבר קמים. "הן עם כלביא יקום" אנחנו מוכנים לקדושה. למתנה. לאור הגדול שהקב"ה נותן לנו. השבת. כביכול הקב"ה היה יכול להגיד לנו – עכשיו אתם באבלות. נחרכ לכם בית המקדש. אל תאכלו בשר. ותשבו על הרצפה ותבכו. אבל לא. מיד לאחר תשעה באב. השבת הראשונה. הקב"ה מנחם אותנו. "נחמו נחמו עמי יאמר אלוקים". הוא אומר לנו כמו אבא טוב- נכון חטאתם הענשתי אתכם. זה מספיק. עכשיו תחזרו בתשובה. תתקרבו אלי. תאהבו אותי. ואז. או אז. אביא לכם את הגאולה.

ממש בשבוע שלאחר תשעה באב חל יום ט"ז באב. בט"ו באב היו הכנות ויצאות ומחוללות בכרמים. הבנים היו רואים אותן וכך היו מכירים ומתחננים. כל זה מיד לאחר תשעה באב. בונים בתים חדשים בעם ישראל. ומרבים אהבת חינם. מהכי נמוך. מהשפל שביום תשעה באב. אנו עולים לתשובה- ליום (חג) ט"ז באב. הקב"ה אומר לנו קומו. תתעודדו. תעבדו אותי בשמחה. וכל זאת למה? כל זאת על מנת לקרב את הגאולה. להיות מוכנים לקריאת הקדושה הגדולה שתמלא את העולם.

כל השנה מתרכזת לרגע של תשעה באב. אתם יודעים שלאחר שבת המקדש יבנה בע"ה תשעה באב יהפוך להיות חגי?

כל השנה ריבונם של עולם מזכיר לנו ברמזים (צום גדליה. עשרה בטבת. י"ז בתמוז) למה מותר להיות שמחים. למה מותר לשמוע שירים. למה מותר לשמוח. כדי להגיע לאהבה וליראה ומתוך כך לתשובה וגאולה.

אם כך. שבת נחמו זוהי השבת הכי קדושה. בשבת זו הקב"ה מזכיר לנו בפעם הראשונה למה לשמוח ולהתעודד. לאחר חורבן הבית.

למה לא להתאבל כל הזמן. כדי שנאהב אותו. שנתחבר מתוך חג האהבה (ט"ז באב) לתשעה באב. לאהבת כל הבריות. ולאהבת הקב"ה. והציפייה לגאולה. ולבניין אריאל.

שנזכה בעזרתו יתברך. להתברך מן הקדושה שבשבת זו. ולגאולה שלמה במהרה בימינו!

הרב קרליבך

משוש כל הארץ

כשעוצמים את העיניים חזק חזק, וחושבים על המשג המרכזי של היום - "י-ר-ו-ש-ל-י-ם" (ירושלים של פעם). איזו אסוציאציה עולה בראש? שמא חושבים - דבר ראשון - על אבל. צער ודיכאון? אכן. מן הסתם כך הוא. ואך טבעי הוא שנרגיש רגשות הללו כיון שאלו הם הרגשות המלווים אותנו בזכרנו את ציון.

טעות. א"י איזו טעות! כנגד רושם מוטעה זה באנו לכתוב כאן, כי זה ההיפך מהכל. לא היתה עיר של שמחה בכל העולם כמו ירושלים בכנייתה בזמן שישראל שרויים על אדמתם והעיר מתפארת בבית המקדש שבה- שהוא אכן תפארתו של כל העולם כולו! כך מכנה דוד המלך את העיר הזו: "יפה נוף, מְשׁוֹשׁ כל הארץ". מְשׁוֹשׁ הארץ - לא משום שהיתה יפה, אם כי גם זה נכון. "מְשׁוֹשׁ כל הארץ", מסביר רש"י שם. משום שאדם הנכנס לשם ולבו כבד עליו מן החטא והריחוק. מקבל שם את כפרתו. ויוצא טהור ונקי ומוכן לדביקות צילאית.

אז למה כיום יש צער וכי? לא למרות שירושלים היא עיר של שמחה. אלא בגלל זאת. מפני שהנפש מלאה ערגה לאותה אווירה ייחודית. ומתוך הכרה שאין שמחה בעולם שלנו שמשותווה לעולם המופלא שהיה שם. ושאינו עוד.

הצער שלנו הוא הצער של פרידה מ"מְשׁוֹשׁ כל הארץ". וצער של געגועים לשוב לאותה אווירה נפלאה שצוד תבוא ותגיע ותיראה. זה - ורק זה - מסמל בעינינו את ירושלים. אז הפעם כבר נדע. כשסוגרים את העיניים חזק חזק, מצטיירת דמות של עיר שהיא כה נעלית: עיר שהיא מקשה אחת של שמחה מוחשית: עיר שמוגדרת על-ידי הנביא כ"שמחת עולם". ואף לעתיד בבנין ירושלים נזכה לאותה תחושה ש"שמחת עולם על ראשם". אין ספק בדבר. שמעתה הזכרת העיר "י-ר-ו-ש-ל-י-ם" תביא אך מחשבות של שמחה בראש. ואכן מתאבלים אנו על שנווה זה של שמחה נחרב ואינו.

וזכר הבטיחו לנו חז"ל. שכל המתאבל על ירושלים - זוכה ורואה בשמחתה. יזכנו ה' להתאבל כראוי. ובסוף גם נשמח ונרקוד כראוי. כי אין שמחה כשמחתה של ירושלים! אחד הדברים שאנחנו צריכים להבין. הוא- מה יהיה שונה בעז"ה כשייבנה בית המקדש. חשוב שנבין- שכל מציאות החיים שלנו תהיה שונה. כיום אנחנו מתאמצים להנכיח את הקב"ה בכל רגע בחיינו ולחיות חיי תורה מלאים. לאחר בנין המקדש. העולם כולו יהיה מוצף באור ה' "ומלאה הארץ דעה את ה'". תהיה מציאות של שמחה גדולה. מציאות של שלמות.

אנחנו אבלים על ירושלים לא רק על חורבנה ושממונה. אלא מתוך ההבנה של החוסר הגדול שנוצר לאחר החורבן. מתוך הבנת הפער בין השמחה שהייתה ב"משוש כל הארץ" לבין הקושי והחוסר שלאחר החורבן. ולשם. אל "יפה נוף" אנחנו כל כך מתפללים לחזור. שנזכה!

קממא קממא

כך גאולתן של ישראל באה קממא קממא - לאט לאט. לא מפני שאין ביד ה' לעשות זאת מהר יותר. אלא שדברים מסובכים וגדולים צריכים להבנות בצורה איטית. מתוכננת ומחושבת. גאולת ישראל משולה לריקוד. שני צעדים קדימה. צעד אחורה. הצעד לאחור הוא גם לקיחת תנופה לפעם הבאה. להתמודדות החדשה. הגאולה כוללת בתוכה גם את מה שנראה בעינינו נסיגה וירידה. זו ירידה לצורך עלייה.

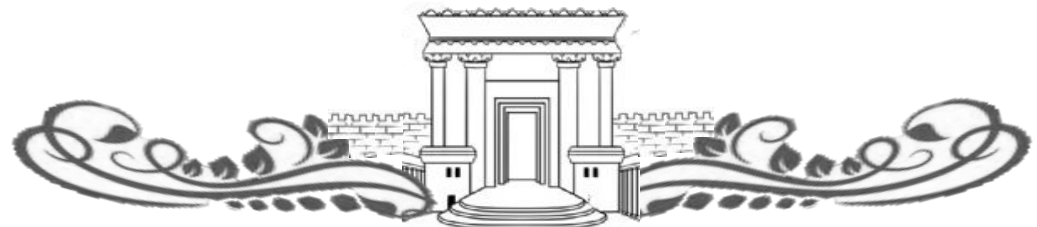
"כגאולתנו זאת העתידה. בהגלות הגואל האחרון... זה יהיה הגואל נגלה וחוזר ונכסה..." (רבנו בחיי. שמות ה'. כ"ב). לא קל להושיב במקום אחד. קבוצות של יהודים שנפגשים זה עם זה לאחר פרידה ארוכה. הגלות פגעה בנו בחוט השדרה הלאומי והרוחני שלנו. וכעת אנו במהלך שיקום.

צריכים להתרגל לחיות בסדרי גודל של עם. ולא של קהילה או קבוצה. לא הורגלנו שנים רבות בשלטון מרכזי ועצמאות מדינית בארץ ישראל. הפעם האחרונה שזה קרה היה בתקופת בר-כוכבא. וגם אז לא בהצלחה גדולה. גאולה דורשת סבלנות מיוחדת. סבלנות של גאולה. אי אפשר לדחוף את המשא הכבד הזה בלי שהעם בשל לכך. לא מספיק שקבוצת יהודים רצה קדימה ומכררת לעצמה את הלכות הגאולה. מיישבת את הארץ במקומות חדשים. כל זמן שהעם כולו לא אחריה. לגאולת ישראל יש קצב משלה. קצב איטי אך מעמיק. איטי אך שורשי.

כולם. כל עם-ישראל חייב להיות שותף בו.

(הרב זאב קרוז/ מעט מן האור)

מאז ילדותינו למדנו להתפלל בגאולה פתאומית- המשיח יפציע לו. בית המקדש ירד בנוי באש. והכל יהיה טוב. אנחנו צריכים ללמוד ולהבין שגאולה היא עניין תהליכי. ב"ה הגענו לא". העם היהודי יושב בארצו. אבל המצב עוד רחוק מלהיות מושלם. וזה יכול לייאש. אבל צריך להבין שיש עניין לתהליך הזה. שהמטרה שלו היא שכל עם ישראל יהיו ראויים ומוכנים לגאולה. בידינו לקדם את הגאולה! אם נשכיל להתכונן בעצמינו. אבל לא נישאר שם- נפצל למען כל עם-ישראל. נכין יחד איתנו את שאר העם. ונלמד כולנו יחד להתפלל ולצפות לגאולה.

הר הבית בדינואל

עתה התרחש פה כהר ולמטה אחד המעשים המרגשים והמשונים ביותר. כובש ההר מוטה גור מודיע: הר הבית בידינו. הרב הראשי של צה"ל מרע בשופר בהתרגשות עצומה ליד הכותל. ראש הממשלה מברך ברכת שהחינו מלב מורטט. מלב העם כולו: שהחינו וקיימנו לעמוד שוב... על יד הכותל. כותל הדמעות של זכר החורבן. חיל ישראלי נדבק לכותל ובוכה: היה לסמל הניצחון.

מה קורה פה? למה ליד הכותל? למה לא על ההר? מי חשב אותה שעה על איסורים הלכתיים? ודאי לא גור ואשכול ואתו חיל בוכה ואותם המונים שהחלו לנהור אל הכותל. לא הלכה עצרה בידם לעלות ולחוגג בהר המשוחרר. הגלות משך אלפיים שנה גורמת זאת. ציונות אנוסה. גוברת על ציונות גאולתית היסטורית.

חילה צה"ל פורצים דרך שער האריות, ורק עכשיו מעניקים לשער את משמעות שמו. הם פורצים לרחבת ההר. הם ומפקדיהם רצים לאורכו ובאלכסון לרוחבו של המשטח הצעום והמופלא. ומחפשים את הדרך "לכותל". הם שואלים ערבים: איך יורדים אל הכותל? הללו מבוהלים. מראים להם את הפשפש. את המדרגות התלולות לשכונת המוגרבים. והמשחררים יורדים במדרגות דרך הפשפש.

החיילים כובשי הר הבית רצים כאחוזי דיבוק ויורדים אל הכותל. כותל הדמעות. ונדבקים אליו בלהט רב. בכבי עמוק ומזעזע. זה המחזה הדרמטי והמצולם ביותר במלחמת ששת הימים. חזרנו לכותל! אילו הגענו לכותל בדרך לשחרור ההר. ניחא. מוכן. טבעי. אבל לא. הקדמנו לכבוש את ההר. היינו על ההר. ובאורח ספונטאני. לא צו מגבוה. ללא שיקול ותכנון. ירדנו לכותל. בחינת עליה לצורך ירידה.

והרי הכותל אף איננו מכותלי בית המקדש. כי אם מחומת הורדוס שהקיפה את בית המקדש. והרי כל קדושתו לא באה לו אלא בעטים של האיסורים שהטילו עלינו שליטיה הזרים של העיר לעלות אל ההר. והיה הוא לנו שריד. זכר. תחליף. ועל כן כותל הדמעות. כי רק את החורבן הזכיר לנו. ואת קלון היותנו למטה. ואויבים למעלה.

אלפיים שנה ציפה אותו הר נפלא. רווי דם קנאים ולוחמים. חיכה להופעת משחררים יהודים. והנה הם. הנה באו לו. פרצו אליו בגבורה צילאית.

אך מה זה? לאן הם רצים המשחררים ההם? למה הם רצים ההר ויורדים? אל הכותל? העיקר בידיהם. והם רצים אל התחליף? מה קורה פה. אלוקי צבאות ישראל? ההר נרכש ונכבש וטוהר שוב ושוב בימי קדם כמעשה חרות רצוני. אל הכותל נדחפנו. נלחצנו...

(מתוך הספר ירושלים – אתגר / ישראל ואריה אלדד. הוצאת כרמל)

בציפייה לבניין אריאל!

"כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיכם מכל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה"

לאורך השנים השתרשה בנו תפיסה גלותית. תפיסה השוכחת לפצול לקידום הגאולה. הנמנעת משותפות משמעותית בבניין אריאל.

התפיסה הזו היא זו שהשכיחה ממנו את הציפייה האמתית שלנו וגרמה לנו להסתפק בכותל. התפיסה הזו היא זו שמשכיחה מאיתנו את ייעודנו כעם סגולה- להיות אור לגויים. את השתייכותנו לארץ ישראל ואת כמיהתנו לבנין המקדש.

החיים ללא מקדש- נוטל טעמם. השמחה איננה שמחה. ואפילו טעמו של האוכל תפל לצומת טעמו קודם החורבן.

היום אנחנו יודעים עד כמה ארץ ישראל משמעותית לקיום חיי תורה אמתיים ושלמים. ולא מסוגלים לתפוס את הירתעותם של אבותינו מהעליה ארצה. ובחירתם הגלותית להמשיך ולהשתקצ בכר.

במידה מסיימת אנחנו עושים בדיוק כמוהם. אם רק נצליח להכין שתורה ללא בית מקדש איננה תורה שלמה. שארץ ישראל ללא מקדש אינה ממלאת את יעודה. אם נבין שאנחנו עם ישראל. לא ממלאים את תפקידינו כראוי. ולא נוכל לעשות זאת- עש שייכנה המקדש. אולי אז. נדע להתפלל יותר. נדע לייחל ולקוות. ונפעל בכל מרצנו לקרוב הגאולה.

כתנוצת נוצר. יש לנו כוח עצום בעשיית מהפכה רוחנית. אפילו אם "רק" כל חניכות התנועה. יבינו שאנחנו שואפים למקדש- אנחנו כבר עשרה צעדים קדימה. ננסה לדמיין לעצמינו כמה כח השפעה יש לנו אם נצביר פעילויות בבתי ספר במקומות המגורים שלנו. אם נלמד את הנושא. אם נפרסם ונעלה אותו למודעות. כל אחת בעיר שלה. ביישוב. יש לנו כח עצום. יש לנו כח להשתתף בישועת ישראל.

שנזכה!

"ירושלים אמנם תיבנה רק כשיכספו בני ישראל לה תכלית הכסף עד שיחוננו אבניה וצפרה" (ריה"ל)

איך אפשר להאמין בעצמך?

מודה אני.

בואי ננסה לחשוב רגע ביחד מה בעצם אנחנו אומרים בזה?

'מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה. רבה אמונתך.'

אנחנו אומרים לקב"ה תודה על-הבוקר על זה שהנשמה שלנו חזרה למקום. וקמנו לעוד יום.

בסדר. אומרים תודה לה'. אבל מה הקשר ל 'רבה אמונתך'?

אומנם אנחנו דוסיים. אבל על איזו אמונה מדובר פה על הבוקר?!

אם תקראי שוב פעם את המשפט הזה תגלי בעצם שמדובר על האמונה של הקב"ה בנו.

בעצם הבסיס של 'איך להאמין בעצמך'. מתחיל ב'למהלהאמין בעצמך'.

כשהתשובה ללמה היא שאם הקב"ה. שהוא גם זה שמנהל פה את העסק עלי אדמות. מאמין

בנו ונותן לנו עוד יום של חיים.

אז שאנחנו לא נאמין בעצמנו?

חברה אחת שלי חכמה הרבה פעמים אומרת לי: 99% מהבנאדם זה הראש.

אני חושבת שגם כשמדברים על 'להאמין בעצמך' המשפט הזה נכון. ואפילו נכון מאד.

להאמין בעצמך. זה אחד מהדברים היותר פנימיים. ולכן חלק גדול מזה זה העבודה שלנו

בראש.

ואת העבודה הזאת בהחלט אפשר להתחיל עם הרבה אמונתך' של המודה אני.

להתחיל את היום עם ההבנה הגאונית הזאת שאם הקב"ה העניק לך עוד חיים.

סימן שיש לך עוד מה לעשות פה. שאת משמעותית בצולם הזה.

שנזכה באמת להאמין בעצמנו. ומתוך כך להמשיך לפצול למען הכלל!!

אמון

איך אני מגלה מה הכוחות שלי?

"פעם בהיותינו בראש הר, בסיומו של טיול בשעת לילה עם ירח מלא, כשהיה בטוח שאיש אינו רואה אותנו ואינו שומע, שואל אותי עוזי פתאום: "איך אפשר לדעת אם יש לי כשרון מוסיקלי, אם יש לי בכלל שמיעה מוסיקלית?". אמרתי לו: "שיר לי איזה שיר ואגיד לך" - "אינני מעז לשיר בפני אחרים, נדמה לי שאני מזייף", אמרתי לו: "בסדר, שרוק לי מנגינה", אך כאן הוא התחיל לספר לי סיפורים. אך "זרקו" אותו משיעור מוסיקה ועד כמה היה זה השטח החלש שלו. הפסקתי אותו ואמרתי לו: "די כבר עם הסיפורים, או שאתה שותק או שאתה שורק". ואז הוא השמיע לי בשירה איזה קטע בחליל מתוך סוגטה של באך. כבר הייתי רגיל להפתעות מצידו, אבל להפתעה כזו לא ציפיתי, איזו מוסיקליות! אמרתי לו: "עכשיו תשיר איתי" - "אינני מעז" - "אינך שר אנחנו נשארים על ההר. הרי אינך יודע את הדרך חזרה", אותו לילה ההרים שמצו אותו והירח, וגם אני שמעתי, איזו שירה כאסירים אשר זה עתה שוחררו מכלאם פרצו השירים מגרונם, הוא שר שירי עם, שירי מקהלה, שירים באנגלית, ובצרפתית, וברוסית, והכל בדייקנות ובסגנון תרבותי וכל כך מלא רגש. לבסוף הוא שאל אותי:

"תגיד לי, למה יש בני אדם שאינם מעיזים לעשות את מה שהם רוצים ויכולים לעשות?"

ואני יודע שהייתה זו שאלה שליוותה אותו כל ימי חייו..."

(צל עוזי ברונשטיין ז"ל)

הכוחות קיימים בנו אנחנו רק צריכים להאמין בכך ולהעז להשתמש בהם.

הייחודיות והכוחות בכל אחד

צריך שכל אחד ידע וישקול כי מטבע בריאתו יחיד הוא בעולם, ולעולם איש אחר לא ידמה לו.

לו היה אי מי דומה לו – אזי חפץ לא היה בקיומו שלו.

אך אל נכון, כל אחד ואחד, משהו חדש הוא בעולם, וטוב אם יעשה את יחודו לשלמות.

כי בהעדר אותה השלמות, תתמהמה ביאת המשיח."

(רבי נחמן מברסלב)

אמרו חז"ל: כשם שאין פרצופיהן שווין זה לזה כך אין דעתם שווה".

(ברכות דף נ"ח עמוד א') כל אדם הוא לא רק "אחד במספר, אלא גם "יחיד". הוא שונה

מאחרים, יש בו משהו עצמי, ייחודי, משהו מקורי, שאין כמותו אצל אחרים.

יחידות זו, הצמיות המיוחדת רק לו, חיותו, היות אחד משאר כל בני אדם, משקפת את

הניצוץ האלוקי שבו.

(הרב סולביצ'יק)

מקורות בח פנימיים ולא חיצוניים

זה היה ללא ספק אחד המחזות המפחידים לצפייה:

בגובה 427 מטר עמד השבוע האקרובט האמריקני ניק וולדנה על חבל בעובי 2 ס"מ ללא רשת ביטחון. בלי כבל שקושר אותו למקרה שיפול ותכנן לעבור מעל ל'גרנד קניון' האמריקאי כשמתחתיו גועש נהר הקולורדו. לפני שבוע חצה וולדנה את 'מפלי הניאגרה' כשעבר מרחק של 550 מטר מעל חבל בעובי 5 ס"מ בפחות מ 25 דק. לאחר שהגיע לצד הקנדי ונפגש עם משפחתו וילדיו. שאלו אותו הפקידים הקנדים: "מהי מטרת ביקורך בקנדה?" "להוות השראה לאנשים מסביב לעולם" ענה ניק. ברור שהבן אדם שרוט עם קבלות וללא ספק אם אתם אוהבים את החיים. כדאי לכם לוותר על הרעיון אבל חשבתם מה עבר לניק בראש רגע לפני התחלת המסע שלו מעל ל'גרנד קניון' או ל'ניאגרה'? או יותר מזה. מה עבר לו בראש במהלך המסע. תלוי בין שמיים וארץ מעל תהום של מאות מטרים כשרוחות במהירות 150 מטר לשנייה מיללות ושואגות מעליו? חשבתם כמה רגעי שבירה היו לו במהלך המסע המפחיד שלחשו לו: "עזוב אותך אחי! רד מהעניין. וותר. אף בן אנוש לא עשה את זה לפניך וודע למה? כי כנראה יש סיבה לכך שדגים שוחים. ציפורים עפות. ובני אדם שותים קפוצ'ינו עם קצפת על קרקע בטוחה". אבל כל המכשולים האלו. הסערות והתהום. הפחד והמחשבות המנקרות. לא יכלו לו לניק. מהסיבה הפשוטה: לפני שהוא ניסה לשכנע את הטכנע שהוא באמת מסוגל לעבור את המכשולים האלו שעד עכשיו היו בלתי צבירים לחלוטין. הוא שכנע את עצמו שהוא באמת מסוגל לעשות את זה. ואחרי שהוא השתכנע באמת ובתמים. זו רק הייתה שאלה של 'מתי' ולא של 'אם' הוא יגשים את חלום הילדות שלו ויעבור מעל ל'ניאגרה' ו'לגרנד קניון'. האמת שהייתי נותן הרבה כסף בשביל להיכנס למוח שלו ולראות איך הוא עשה את זה איך הלב שלו עמד במסע שרק מלראות אותו באינטרנט אתה חוסף רעד. כמה פעמים בחיים נתקלנו בכל מיני מכשולים ששכנענו את עצמנו למול האתגר שלהם שאין מצב בעולם שאנחנו יכולים לעבור אותם. אנחנו הולכים ליפול ולמה לעזאזל שמשוהו ישתנה דווקא עכשיו? ואז. אחרי שבאמת שכנענו את עצמנו שאנחנו לא יכולים. ממש כמו ניק אבל הפוך. ממילא כבר אין לנו באמת הרבה סיכוי. הסיפור של ניק הזכיר לי גם את 'אפקט הפלֶצ'בו': מביאים נניח למישהו שסובל מכאבי ראש. כדור דמה שנראה בדיוק כמו 'אקמול' או 'אופטלגין'. אותו צבצ. אותו גודל. הכול זהה ואומרים לו שזה אופטלגין ושחקרים רפואיים הוכיחו שתוך חצי שעה הוא ירגיש הרבה יותר טוב. הבן אדם נוטל את הגלולה ופתאום איך הכול דבש. מחקרים הראו שבהרכה ניסויים משיג הפלצבו אחוזי הצלחה של בערך 70%. זה נתון מדהים. אבל מה שמדהים יותר באפקט הזה הוא ששתי תרופות בעלות הרכב כימי זהה אך מיתוג/צורה/צבע או שם שונים יתנו תוצאות שונות ולציתים הפוכות. 'הפלצבו'. התחושה המדומה הזו שאדם מקבל משהו אמיתי כשלמעשה הוא לא מקבל בעצם כלום. יכול לחולל שינויים מצטיים ברמת התא והצמצם: בעיות עור מתגדפות. יכלות מחלימות וכל מיני נגעים רפואיים מתרפאים לחלוטין בגלל הבטורה שמביאה איתה הגלולה הריקה: "היי. זה הכול בראש שלנו" זה פשוט ענקי המסר הציקרי של הפלצבו הוא החזרת הגורל לידיים שלנו: הרבה מאוד מהפחדים. הכאבים (כמוכן שמומלץ להמשיך וללכת לרופא ולמומחים וזה לא בא במקום) והדברים הרעים שקורים לנו הם בעצם חלק מסיפור מדומה שאנחנו מספרים לעצמנו בדמות כדור שלג הולך ומתגלגל עד שבסוף נכבואה שמגשימה את עצמה אנחנו אשכרה מאמינים בזה: עובדה. באמת נכשלנו אחרי שמכרנו לעצמנו שלא נוכל לעמוד באתגר הזה. זה מראה שאנחנו באמת לא יכולים וזה היה גדול עלינו. פרנקלין רוזוולט. נשיאה של ארה"ב אמר כבר ש"אין לנו מה לפחד אלא מהפחד בעצמו" אבל נראה שזה הרבה יותר מכך. זו ההזדמנות שלנו ממש לקבוע בכל יום מחדש את החיים שלנו. לחשוב טוב ולדעת שמחשבה טובה גורמת למציאות טובה. ואולי אנחנו בכלל לא צריכים ללכת רחוק מידי אלא פשוט להיזכר שוב במשפט של ר' נחמן: כל העולם כולו. גשר צר מאוד. והעיקר לא לפחד כלל'.

להוציא את הכוחות אל הפועל

"והעיקר. חברים. בלי תירוצים. בלי סיפורי סבתות ורחמנות עצמית. אצלנו יש כלל: 'אין תירוצים — יש תוצאות'. רק בכינים מתחבאים מאחורי תירוצים. קשה לי כואב לי בוכה לי. אנחנו בצבא צריכים אנשים חזקים. גיבורים. גיבורים בכוח. גיבורים ברוח. אתם מזדמנים להכין את עצמכם להיות הגיבורים הבאים שלנו. גיבורים רציניים. אנשים עם עוצמה. זה השם של המכינה שלכם. לא?" - מתוך פרק בספר "וקראתם דרוו" כל הדרכים החסומות יפתחו לפנינו עוד ייפלו מסכי הברזל הסוגרים על לבנו גם הים הגדול הזה יכול הוא להיבקע אם רק נאמין (משכן. בני לנדאו)

"האדם צריך להכיר את עצמו. לטוב ולרע. שאם לא כן הוא חוטא לעצמו. עליו להכיר בחסרונותיו כדי לדעת להתגבר עליהם. ולהכיר את מעלותיו כדי לדעת להשתמש בהן. ממש כשם שעליו להכיר תכונות של מכשיר הנמצא ברשותו... אדם צריך להכיר במעלותיו. כי הן לא ניתנו לו כדי שיתעלם מהן. ויאמר: 'אין בי כלום'. אלא עליו לדעת שיש בו הרבה. ועליו להשתמש בו כדי לשרת את הטוב... ההגדרה הקובעת שענווה היא ביטול ערך עצמי ותחושת אפסיות - אינה תואמת ביטויים אלה של חז"ל. כי כשאדם מכיר מה שיש בתוכו מתוך ענווה. שהגדרתה- ידיעת ה' כמקור הכל. הוא חש דחיפה ועוצמה אדירה לפעול ולעשות ככל שניתן". (הרב שלמה אבינר. 'והלכת בדרכיו')

הצדיקים הטהורים אינם קובלים על הרשעה אלא מוסיפים צדק. אינם קובלים על הכפירה אלא מוסיפים אמונה. אינם קובלים על הבערות אלא מוסיפים חוכמה. הרב קוק מתוך הספר "צרפילי טוהר" (עמ' ל"ט)

תורת

חיים

אני מאמין בראש ובראשונה בשכל הישר שצריך להנחות כל פעולה שלנו.
אני מאמין באחריותו של המפקד. מפקד טוב. בכל שלב מרגיש תחושת אחריות מלאה לכל דבר הקשור ולו גם בעקיפין למסגרת עליה הוא מפקד.
אני מאמין שאים להעביר את הכדור את הזולת. כל אחד צריך לעצור אותו בעצמו.
אני מאמין בחובה לרדת לפרטי פרטים. כל מי שאינו יעשה כן ויחסוך לעצמו טרחה סופו שיחטא למטרה העיקרית.
אני מאמין שאין פשרה עם תוצאות. כל נתפשר לעולם עם פחות מהטוב ביותר האפשרי. כאשר ידמה לנו שהשגנו אותו נחתור לשכלל ולשפר גם אותו.
אני מאמין שכל מאמצי הגדוד חייבים להשתעבד למטרה העיקרית. אל לנו להתבלבל בין סדרי עדיפויות שונים.
אני מאמין בישראל ובתחושת האחריות הכללית שצריכה ללוות כל אדם שאיכפת לו וללחום על גורל וצתיד מולדתו.
אני מאמין שהסכנה בחיי היחידה היא ההיתפסות לשביעות רצון עצמית. הייתי רוצה שאנשים יסתובבו קצת מודאגים שמא יש דבר נוסף שיכולנו להספיק ולא הספקנו. שיכולנו לשפר ולא שיפרנו.

אני מאמין ביכולתנו לבצע כל משימה שתוטל עלינו ואני מאמין בכם.
(יוני נתניהו בטקס פרידה מהגדוד עליו פיקד)

היי את. כן את!

ברצונות תני עכשיו שלוש תכונות אובות שאת מכה במ3מק

אל תתחכמי

איך את יכולה לפתח ולהשתמש בתכונות האלו יותר?

להיות דור-איפה התנועה פוגשת אותי בהווה ובעתיד

אל תהיה זקן!!
רבי נחמן מברסלב התייחס ארוכות לתכונה האנושית "לקפוא על השמרים" ו"להתאבן". ולימד את תלמידיו ש"אסור להיות זקן" וכי "עלינו להתחדש בכל יום ואף בכל רגע מחדש". זיקנה שמקורה באריכות שנים כמובן שהיא מבורכת (זק"ן = זה קנה ניסיון). אולם זיקנה שגורמת לאדם לא להרגיש את ההתחדשות והחיות שיש בעולם. להיות שקוע אך ורק בטבע החיצוני של המציאות ולדבוק בתפיסה של "מה שהיה הוא שיהיה" ודאי שמסוכנת לנו. ולכן חובה עלינו להילחם בכל המקומות בהם אנו נרדמים ומתרגלים. הזקן אומר לעצמו: "אני כבר מכיר את העולם. אני כבר יודע מה אלה החיים. כבר שמעתי את הרעיונות האלה בעבר". הגישה הזו נועלת את האדם בתוך עולמו הצר ובעייתית שבצתיים למי שרוצה לפתח עולם פנימי עשיר ולהתקדם רוחנית.

חדון

לגדל דור בדרך של הוספת קדושה וחיי צניעות למנהיגות ולעשייה. לחיי תורה שלמים. וליצירת שינוי באומה הישראלית תוך מילוי משימות לאומיות ועבודה עצמית לאור משנתו של הראי"ה קוק זצ"ל.

חניכי תנועת אריאל. כתנועה ולא רק כיחידים. מאמינים בצשיית רצון ה' לכתחילה וחיים ופועלים לאור אמונתם.

העשייה נובעת מהאידיאולוגיה - ככל שאמונתנו כמה שאנו עושים רבה יותר. ההתלהבות והכוח המושקעים בצשייה עולים.

עשייה שנובעת מתוך התורה תבטא את דרכה של התורה. בצורת ההתנהגות. כלבוש. בדיבור. בצניעות בין המינים. בהתרחקות מנהנתנות. בטיפוח קשרים בינאישיים וקשרי חברות אמתיים ובכניית תרבות יהודית אמתית.

עוד ועננה

צריך הרבה עוז כדי לדגול בתורת חיים מלאה בימינו אלו. צריך עוד יותר עוז על מנת לממש אותה בחיים.

יש הטוענים שעבר זמנה של התורה. שהיא איננה מתאימה לחיים המודרניים. היא מיושנת ואיננה תורת חיים. לכן. דרוש עוז לעמוד מול כל הקולות הלועגים לתורה. המבקשים לפגוע בה. לשנות אותה או לקצץ בחלקיה הכלתי "רלוונטיים". נקרא בעז שתורתנו היא תורת חיים - לפרט ולכלל.

דרוש הרבה עוז כדי להאמין באידיאל של תורת חיים. מנה של עוז גדולה יותר דרושה לנו כדי לממש את האידיאל של "תורת חיים". אנחנו חייבים לאגור כוחות נפש רבים על מנת לחיות את התורה בשלמותה. על כל דקדוקיה. בלא לקצץ חלקים ממנה. התורה היא תורת חיים לא רק בתיאוריה אלא גם להלכה ולמעשה. "לא המדרש עיקר אלא המעשה עיקר". לא נסתפק בדיבורים על תורת חיים אלא עלינו להשתדל לחיות את תורת החיים.

יחד עם זה. עלינו לשים לב לצירוף המילים "העוז והענווה". רכנו. הרכ צבי יהודה זצ"ל. היה רגיל לומר ששני חלקי צמד המילים (העוז וענווה) אינם סותרים זה את זה. הכי צד? כי צד נגלה עוז יחד עם ענווה? הרי הענווה דורשת כפיפות ורפות. ולעומתה העוז דורש זקיפות וחוזק! הילכו שניהם יחד?! התשובה היא שבתוכינו פנימה. עלינו לגלות עוז. לא להתקפל מהרעיונות שלנו. לא לסגת מהם ולא להתבטל בפני הזולת. אלא להתקדם בעוז ובנחישות למימוש האידיאל שלנו. עלינו להאמין בדרכנו ולהתחזק בה. אבל כלפי חוץ - עלינו לגלות ענווה. לא לזלזל בזולת. לא לבזז לו. לא להתנשא עליו. לא להבליט את היתרון היחסי שלנו.

דווקא הענווה עשויה לתרום לעוז הפנימי. במקום לבזז כוחות יקרים בעימותים עם הזולת ובהחצנה. נמקד את כל כוחותינו בעבודה פנימית של התקדמות והתפתחות בעוז.

האם התורה היא מרכז החיים שלי?

"ההבדל שבין הצבד לכן החורין איננו רק הבדל מעמדי .
מה שבמקרה זה הוא משועבד לאחר וזה הוא בלתי משועבד .
אנו יכולים למצוא עבד משכיל שרוחו הוא מלא חירות. ולהפך בן חורין שרוחו הוא רוח של עבד .
החירות הצביונית (=המהותית) היא אותו הרוח הנשאת שהאדם וכן העם בכלל מתרומם על ידה להיות נאמן לצמיות הפנימית שלו, לתכונה הנפשית של צלם אלוקים אשר בקרבו ,
ובתכונה כזאת אפשר לו להרגיש את חיו בתור חיים מגמתיים. שהם שווים את ערכם .
מה שאין כן בבעל הרוח של העבדות. שלעולם אין תוכן חיו והרגשתו מאירים בתכונתו הנפשית העצמית, כי אם במה שהוא טוב ויפה אצל האחר השולט עליו איזה שליטה שהיא. בין שהיא רשמית בין שהיא מוסרית -במה שהאחר מוצא שהוא יפה וטוב ."
(הרב קוק. הקדמה להגדה של פסח "עולת ראייה")

עבד הוא אדם שאינו נאמן לאמת הפנימית שלו. אלא עושה מה שטוב ויפה בעיני השכן. גם אם לו עצמו המעשה אינו כל-כך טוב. העבד אינו בודק מה טוב בשבילו אלא 'מה יגידו'. 'איך זה נראה' וכו'. לעומתו. בן חורין יכול להיות משועבד למישהו אחר. המצווה עליו מה לעשות. אך הוא נאמן לעצמו. נאמן לאמונתו ונאמן למחשבותיו ולהרגשותיו. רוחו של אדם זה היא רוח של בן חורין. אף שהוא יכול להיראות לנו כעבד.

ננסה להוסיף נדבך נוסף לדברי הרב. כמה פעמים עסקנו בהתאמה הקיימת בין הנשמה היהודית לבין התורה והמצוות. כפי שכתבנו. הפעולה הנוחה והטובה לנשמת היהודי היא קיום המצוות. והסיבה לכך שלפעמים איננו מרגישים זאת היא היצרים ומגבלות הגוף. אם כך. כיוון שפנימיותו של היהודי היא הרצון לקיים תורה ובן-חורין הוא אדם שנאמן לפנימיותו - ממילא אדם שמקיים את התורה הוא בן-חורין. ומי שאינו מקיימה הוא עבד. כך נבין את המשנה הידועה (במסכת אבות) ב' ו': "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה."

מכאן. ניתן להתבונן על יציאת מצרים בהתבוננות שונה. במצרים. עם ישראל היה משועבד לתרבות מצרים. שלא התאימה לנפשו. ביציאת מצרים קיבלנו את התורה, ובכך נגאלנו מהשעבוד הרוחני שבו הייתה נשמתנו צד אז. כפי שהסברנו. רק התורה מתאימה לנשמה היהודית. ולכן בקבלת התורה יצאנו משעבוד נפשי לגאולה.

חיי תורה לבתחילה-

"בשולי הלימודים בישיבה (לפני כארבעים שנה). השתתפתי בשיעורים במסגרת המכון להוראת מורים שהתקיים אחת לשבוע
במוסד הרב קוק. באחד הימים. הזדמן למכון. ד"ר עציון הלוי. שכונה "זקן המורים של החינוך הדתי" והתבקש לשאת דברים.
כתלמידי מרכז הרב. התייחסנו להופעתו של ד"ר עציון כביטול מה. ותהינו מה יש לזקן מופלג זה. האמון על שיטת החינוך הדתי הישן של ה'מזרחי' לחדש לנו.
והנה פתח ד"ר עציון בפרשת קדושים שחלה באותם ימים וקרא את דברי הרמב"ן על 'קדושים תהיו'. לאחר שסיים.
הניח את החומש ושאל אותנו: "ובכן לדעת הרמב"ן - יש או אין 'נבל ברשות התורה'?
לרגע נשתררה דממה בכתה.
ואחד מבחירי התלמידים אמר בהיסוס: "נדמה לי שהרמב"ן עצמו הוא זה שטבע ביטוי זה ואין לו מקור בדברי חז"ל". "אכן כנים דבריך" - אמר ד"ר עציון אך אין בהם תשובה לשאלתי "האם יש או אין נבל ברשות התורה"?
משלא ענינו. הישיר אלינו ד"ר עציון מבט ואמר: הצולם נוהג לומר שיש נבל ברשות התורה. וביטוי זה שמקורו ברמב"ן הפך לניב עממי מפורסם. אבל האמת היא שמה שאומר הרמב"ן זהו היפוכו של דבר! לדעת הרמב"ן לא יכול להיות נבל ברשות התורה.
ומי שנוהג בדרך נבלה וגסות רוח. גם אם נדמה לו שהוא 'מכוסה' מבחינה פורמלית. הרי הוא עובר על הצו 'קדושים תהיו' -ואין בתורה כל היתר לכך.
כך - לנגד עינינו המשתאות - סיים ד"ר עציון את שיעורו הקצר. וחתם במילים שלא אשכח לעולם:
"זכרו זאת כל חייכם - בחורים צעירים. אין נבל ברשות התורה ועל כן 'קדושים תהיו' - ואל תחפשו היתרים!"
(הרב חנן פורת)
וכך גם אנו מאמינים ומחנכים בתנועה:
התנועה חרתה על דגלה את הסיסמה "תורת חיים בעוז" שבה בעצם אנו אומרים שהשאיפה שלנו לחיות על פי התורה בכל תחום. כי התורה שלנו היא תורת חיים. תורה שמשפיעה ומכוונת לכל תחומי החיים. ואותה אנו מקיימים בעוז. תורה שמתגלה בכל כוח מכוחות החיים ובכל הכוח!!! בגאון בגאווה ובשמחה גדולה על הזכות להיות עובדי ה'.

להיות דתי זו זכותו

אני רואה אתכם כל הזמן. בכל מקום. אני רואה אתכם בקניון- מסתובבים מפה לשם. לבד או בקבוצה. לבושים טוב: נערים דתיים שייצאו לבלות. אני רואה אתכם מסתובבים בקניון ואתם כמו כולם. אתם יצירי התרבות הזו ועבדים שלה. כמו כולם... אבל לא. אתם לא כמו כולם: אתם דתיים. זה די מעיק. אני רואה אתכם מסתובבים עם כיפה על הראש והמכט המתרפס הזה בעיניים. מתחנן לחברה: "תתעלמו מהכיפה. היא לא חשובה. הרי אתם יכולים לראות שאני אחד משלכם. אני שומע את אותה המוזיקה. רואה את אותם סרטים. לבוש טוב". והכיפה מתה להיצלם: איזו באסה שנוגדתי דתי. אתם בכל מקום - במרכזים. בצמתים. בתחנות מרכזיות. אני רואה אתכם בעיר. יוצאים לבלות. ושוב המכט הזה - ההתרפסות בפני כל דבר חילוני. הציניים נשלחות למקומות האלה. המושכים כל-כך. שבהם 'אסור' לבחור דתי להסתובב. אני רואה אתכם בישיבה. בבוקר אחרי התפילה. ראש הישיבה או אחד מהרמ"ם נותן איזו שיחה שלא ממש מעניינת והזמן מנוצל לשינה. אני רואה אתכם ברגעים של בדידות: בסך הכל תיכוניסט דתי. שלא מכין מה לעזאזל הוא עושה כאן ולמה הוא צריך להיות כל-כך לבד: למה הוא לא יכול לדבר עם אף אחד על מה שמציק לו הכי בפנים: למה הוא לא יכול להיות אדם נורמלי ולעשות מה שמתחשק לו. זה באסה וזה נאחס. ואני הולך לחדר שלי ונשכב על המיטה. פותח גלגלצ'... אני רואה אתכם בסניף. אתם שם בשביל הפגישה. בשביל החבר'ה. בשביל להעביר את הזמן. בשביל הכנות. מדברים על ערכים. מעבירים פעולות על אידיאליים. על ארץ ישראל. על אמונה. על עזרה לזולת. זה לא דבר בעל תוכן. זה לא דבר עם משמעות. זה סתם. ובשביל סתם לא שווה להיות דתי. פעם קראו לחילונים 'חופשיים'. דבר שאולי ביטא יותר טוב את התקווה ש"אי פעם אני אהיה כמותם". השם הזה כבר לא קיים. אבל ההתרפסות כן. גם בצבא ראיתי אתכם: הרי הייתי איתכם שם. כאן כביכול ניצחתם: דתיים בכל מקום - מפקדים. קצינים. קצונה גבוהה וסירות... אבל גם פה אתם מתרפסים. ועושים הכל כדי להוכיח לחבר'ה במחלקה שאתם לא שונים. שאתם מצודכנים. שגם אתם יודעים לבלות. לצחוק. לקלל... אתם יודעים - בצבא. אפילו יותר מבישיבה. אתם פטורים ממצוות. אין שם אלוקים... נכון. הדוסים שבכם יודעים לעמוד על 'זכויותיהם הדתיות': אבל בפנים אתם כנועים. רופסים... לציתים נדירות אני יכול לראות אתכם גם מול חרדים (אתם לא כל-כך מחככים אותם). גם להם תנסו להוכיח. ולהראות שאתם כן. ושגם הרבנים שלכם וכו' ותדברו בשם התורה... זה לא נגמר כאן. בתקופת התיכון: גם בהמשך החיים הדת לא תמלא את חייכם. היא תמשיך להיות דבר מציק וחסר כל תוכן ועוצמה. יום אחד תתחתנו. תלמדו מקצוע. תשתלבו בחברה. ולכל אחד יהיה את הבית הקטן שלו. עם אשה קטנה וילדים קטנים וגינה קטנה ואולי גם כלב קטן. כזה שלא נושך... זאת דרך אחת לחיות. הדרך שכולנו בחרנו בה. אבל יש גם דרך אחרת. אנחנו יכולים להפסיק להיות כאלה מרוחים-נגררים-מבואסים. ולהתחיל לחיות חיים אמיתיים. אם אנחנו דתיים - נלך עם זה עד הסוף. נהיה האנשים של הקב"ה בכל מקום. בעוצמה. בגדלות. נהיה אנחנו כמו שאנחנו: לא מתביישים בשום דבר. לא מקנאים באף אחד. נאמין באורח החיים היהודי ונחיה אותו עד הסוף. אנשים יקנאו בנו. לא אנחנו בהם. נלמד לבזז לתרבות החילונית ולבילויים שלה. העובדה שאנחנו יהודים. אנשים של ה'. אנשים עם תפקיד למלא ועם עבודה לעשות. תמלא לנו את החיים. תיתן לנו מטרה שבשבילה שווה לחיות ולוותר על כל מיני דברים. בטוח שאז לא נמצא את עצמנו מתביישים מאף אחד ובטח שלא נמצא את עצמנו שוככים במיטה. מבואסים מהחיים שדפקו אותנו ופותרים גלגלצ'.

מת של התורה-

בראשית שנת תרע"ד יצאה משלחת רבנים למסע ראשון כמושבות השומרון. הגליל התחתון והצליון. ראש המשלחת ויוזמה היה הר' אברהם יצחק הכהן קוק. רבה של יפו והמושבות שנתן את דעתו לקירוב לבבות בין הישוב הישן לבין הישוב החקלאי החדש. הוא האמין ביסוד הסגולה הגנוז בכל יהודי. יסוד המצפה להתעוררות רוחנית. ולכן ייחס ערך רב לפגישה בין איש התורה לבין חלוצי ההתיישבות העובדת. הוא היה אומר וחוזר ואומר לרבני הישוב הישן בירושלים. טבריה וצפת:

- דור בונה הארץ במסירות הגוף והנפש מוכשר ביותר לתשובת אמת. נשמתו גבוהה ועמוקה ויש למצוא מפתח לגניזה. כל המיידה אבנים בצעירינו ודן אותם כרותחים. מחטיא את המטרה. היפוכו של דבר: אוצרות יקר שקועים בפשטם ויש להעלותם בדברי נועם. בהסברה שכלית ורגשית מאירה. דורנו עומד על פתחי תשובה. העלייה לארץ ישראל. עיבוד אדמותיה וההגנה על הנפש והרכוש. גילויים נפלאים אלה גילויי תשובה הם. ולכן. כאשר לפני עינינו מתקיימת הכתחה: "ואתם נרי ישראל ענפיהם תתנו ופריכם תישאו לעמי ישראל" - כימים אלה מצווים שלומי אמוני ישראל לקרב כל יהודי לתורה ולמצוות. ניצוץ קודש מהבהב מתחת לצרמת דעות-כזב סופו שיתלקח ללהבה. בימי אתחלתא דגאולה יש להפגיש אנשי ירושלים עם אנשי זיכרון יעקב. מרחביה ופרייה. פגישה זו עשויה להשיב בנים לגבולם.

הדברים השפיעו. הורכבה משלחת מגדולי הרבנים בארץ שעברה כמושבות ובקיבוצים בארץ ישראל.

מתוך הערכה רבה לחלוצים בנוי הארץ בפגישתו עמם אמר הרב קוק: "לא באנו להשפיע. באנו להיות מושפעים מגודל מסירות הנפש שלכם לבנין הארץ". יחד עם ההדגש הנכון והחשוב שהרב קוק בא גם ללמוד מהחלוצים. מבין המטרות המוגדרות של מסע המושבות הייתה לחזק את ענייני השבת. הכשרות. הטהרה והחינוך. ע"כ נראה להבין שלפי התפישה הפנימית. שרצונו האמיתי של כל ישראלי הוא לקיים את המצוות. אין צורך "להשפיע" אלא מספיק להוציא את המעשים מהכוח אל הפועל.

יש לנו אמת גדולה ועוצמתית שהיא התורה שלנו והיא טובה וראויה לכל עם". וצריך להיות לנו עצוב וכואב שיש עדין יהודים שלא נמצאים בתוך האמת הזאת. אבל אסור לנו לבוא בהתקפה. בהרגשת עליונות (שהיא לא אמיתית...). אנחנו צריכים לבוא ממקום של אהבה אין סופית לעם ישראל ורצון שיהיה לו טוב יותר ומתוך אמונה גדולה בכך שמתחת לכל העטיפות יש נשמות שרק מחפשות אמת "ולא באנו להשפיע"-כמו שאומר הרב קוק אלא לעזור להם לגלות משהו טוב שקיים בתוך כל אחד/בצמ"!

הלואי שנזכה להגדיל את האמת בתוך עם"י ואותו דבר בדיוק גם בחניכות שלנו שגם בהם לא תמיד אנחנו רואים בברור את הטוב האמיתי ואנחנו צריכים להאמין שהוא קיים אנחנו לא באות לשנות אותם אלא להגדיל יותר את הטוב שיש בכל אחת... ולמצוא מה אנחנו יכולות ללמוד ממנה.

התורה בתרופה

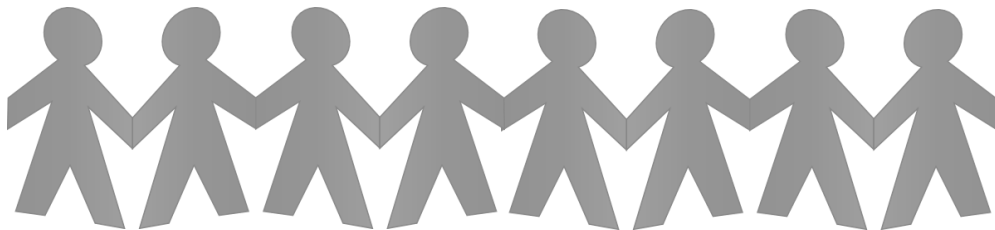
יום אחד אלעזר חש לא טוב. הגוף החל לכאוב והוא הרגיש חולשה גדולה. מיד נשא את רגליו ובאיטיות הלך אל הרופא. בדק אותו הרופא ואמר: "יש לך שפעת חריפה מאד. עליך לקחת אנטיביוטיקה במשך שבוע שלם! אל תתמהמה. לך ישר אל בית המרקחת וקנה את התרופה". אלעזר, לא רק שהתעצל ללכת אל בית המרקחת אלא אף חשב בליבו: "הרופא כנראה לא בקי במחלה שלי. אני מכיר את גופי טוב יותר. אלך לביתי ואקח מארון התרופות את אחת התרופות נגד כאבי ראש..." הלך לביתו ולקח כדורים נגד כאבי ראש. חולשתו הלכה וגברה. מצבו החמיר מיום ליום. בוקר אחד חברו הטוב הגיע לבקרו. כשראה אותו חלש כל-כך שאלו: "מדוע אינך הולך לרופא?" אמר לו אלעזר: "כבר הייתי אצל הרופא. אך לא נראה לי שהוא יודע מה טוב בשבילי. אני מכיר את גופי טוב יותר!" חיך חברו ואמר: "ואתה. האם אתה באמת יודע מה טוב לגופך? האם הפכת ביום אחד לרופא? כיצד עלה בדעתך להניח את תרופת הרופא ולקחת תרופה שאינה מועילה כלל למחלתך...?" (מסילת ישרים)

כאשר אדם נולד, יחד עימו נולד גם יצר הרע וכנס לתוכו - "...לפֶתַח חַטָּאת רִבְּץ וְאֶלְיֵךְ תִּשְׁקָתוּ..." (בראשית ד' ז') תפקידו של היצר להסיט אותך מדרך הישר. למשוך אותך אל תענוגי העולם הזה. אל מידות מושחות ובזבז זמנך על הבליים... בורא עולם נתן מחלה. היא יצר הרע. אך נתן גם תרופה למחלה הזו... "בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין" - "תבלין" זוהי רפואה. התורה היא התרופה להנצל משליטת היצר על חיירך

אדם לפעמים חושב שהוא יכול לנצחו בדרך שלו עם הכלים שלו. אך אינו מבין שהיצר גדול וחזק ממנו באלפי מונים. שהרי הוא מלאך והוא אדם. ובכל יום הוא מתגבר ושולט עליו יותר ויותר. אם תעשה את כל התחבולות בעולם אך לא תיקח את התרופה הנכונה -את התורה. לא תרגיש איך מחלתך מתגברת עליך יום יום ותמצא בסוף ימך שבוי כולך ברשת היצר. ברשת התאוות. בורא עולם זיכה אותנו בתרופה הטובה ביותר. הוא הרופא הטוב ביותר. מי יניחה ויקח תרופה אחרת. אדם שמכניס אל ביתו מצט תורה. יראה את דרכיה והנהגותיה. יחוש את נעילותה וחכמתה וילך בדרך ישרה וטובה. אמר הקב"ה: "הלואי אותי עצבו ותורתי שמרו - שהמאור שבה מחזירן למוטב" ('איכה רבא') הכנס את התורה לחיירך. פנה לה מקום. לבטח היא תאיר לך את הנשמה ותיישר את מידותיך. שכרך הרבה מאד. גם אם קשה לך. אל תוותר עליה. כי בעצם אתה מוותר על התרופה למחלתך...

עשייה

שני ימים יש בארץ ישראל. אחד- מימיו מתוקים וחיים בו דגים, ירק רב מקשט את גדותיו. עצים רבים פורשים צנפיהם מעליו ושולחים את שורשיהם לינוק את מימיו. הירדן מזרים אל הים הזה מים חיים היורדים מן הגבעות, הציפורים בנו שם את קיניהם בין ענפי העצים. הכל שמחים על שזכו לשבת במקום זה. זהו ים הכינרת.

אך הירדן ממשיך לזרום דרומה ונשפך לתוך ים אחר. שם אין זכר לדגים וציפורים אינן מציצות, אין שומעים צחוק ילדים. אין הירק מקשט את חופיו וחיה וצוף אינם שותים ממימיו. זהו ים המלח.

מהו הגורם להבדל הגדול בין שני הימים שאינם רחוקים זה מזה?

אין האשם בירדן. הוא מזרים את מימיו לשני הימים. הנה. זהו מקור ההבדל: ים הכינרת מקבל את מימי הירדן, אך אינו שומר אותם לצצמו. הוא מקבל וגם נותן. תמורת כל טיפה הזורמת לתוכו, הוא מזרים מתוכו טיפה אחרת. אך ים המלח אינו מחזיר. הוא סוגר את מימיו בתאווה של קמצן, הוא אינו מוציא אף טיפה אחת. ים הכינרת מקבל וגם מחזיר, ולכן- ים חיים הוא.

השני רק מקבל. ולכן קראו לו ים המוות. שני ימים יש בארץ ישראל. שני סוגי אנשים יש בעולם. כל אדם מגיע לעולם עם כח. לכל אדם יש "ירדן" פרטי משלו. המזרים לתוכו חיים. הנותן לו יכולת לפצול. זהו שק הכשרונות והמתנות שקיבלנו מהקב"ה ברדתנו לעולם. עם השק הזה ניתן ליצור חיים. ניתן להיות ים כנרת. אך גם ניתן להשקיע את האנרגיה בקימוץ. ולהפוך להיות ים המוות.

זכינו לקבל לידינו אוצרות- שבט. חניכות. בכל אחת מהן טמון כוח. טמונה היכולת להיות ים כנרת. או ים המוות. אין אמצע. התפקיד והמשימה שלנו. הוא לנתב את הכוחות שלהם. לסייע להן. ולהוביל אותן לעשייה. ליצירה חיובית. לחנך אותן להיות אנשי כנרת.

"החינוך של האיש הפרטי הלא הוא ההוצאה מכח לפועל. מהעלם לגילוי. את הכוחות והכשרונות הנמצאים בנפש הילד בטבעה. או הראויים לפי טבעה להתקבל בה ביותר מתוך ההשפעות החינוכיות השונות. כשגורמי החינוך – ההורים והמורים. הספרות והסביבה של הילד – מותאמים ומכוונים לשכלול כשרונו הטבעי הזה של הילד ופיתוחו בדרכי החיים השונים. אז החינוך הוא מוצלח וטוב. ובהיפך. כשכשרונו הטבעי הזה של הילד נעזב. אם לא יפותח ולא ישוכלל... הרי הוא נעשה גבר לא יוצלח. הצלחת החינוך היא באותה מידה שהוא צומד על צמדתו הראויה ושומר את תפקידו. שהוא מתכוון כלפי הטבע הפנימי. כאשר בראו הא-לוהים. להשלימו. לפתחו ולשכללו על ידי האמצעים הגורמים והמסייעים השונים" (רבנו הרצ"ה זצ"ל. לנתיבות ישראל א': 'התרבות הישראלית'. עמ' 4-2).

נושא השבוע הוא עשייה. כמדריכות. שמתחילים לדבר על עשייה בפני עצמה. חשוב קודם כל להבין את הכח של העשייה כגורם חינוכי. את הפעולה שלה בנפשות של החניכות שלנו. הרב קוק אומר: "היצירה היא לא דבר שכבר נגמר ונעשה. היא תמיד מתהווה. היא זו שמעלה את האדם שתחת השמש – למצלה מן השמש. ממקום שאין כל חדש. למקום שאין כל ישן. שהכל מתחדש". לפני הדיבור על החשיבות של העשייה וההשפעה החוצה. הרב בחר לדבר על ההשפעה שלה על נפש האדם. העשייה משנה את האדם העושה. מרימה אותו מהמקום בו הוא נמצא. משפיעה עליו ומשנה אותו.

בעשייה בתוך השבט שלנו אנחנו יכולות לתת לחניכות לשנות את עצמן. להשפיע ולהתקדם. כשנשכיל ונדע. כדברי הרב צבי יהודה. להוציא מן הכח אל הפועל את הכוחות הטמונים בחניכות שלנו. אז נדע שזכינו להיות מחנכות ראיות. זכינו להעצים את החניכות שלנו. ובעיקר- לגדל אנשים גדולים.

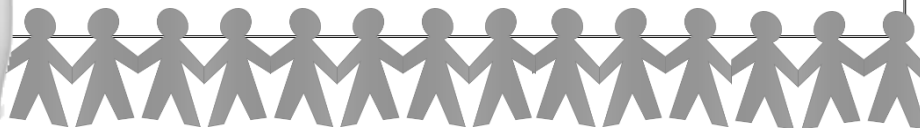
מודל 4 היסודות: העולם מורכב מ4 יסודות-אש, רוח, מים ואדמה. אפשר לקחת את התכונות שבהם. וללמוד בהם על המרכיבים הדרושים להובלת תהליך משמעותי ועשייה אפקטיבית. היסוד הראשון-אש

אש שורפת. היא לא משאירה אף אחד אדיש לידה. היא גורמת לך לרצות. להיות עם רעל בעיניים. להאמין עד הסוף... באופן מעשי. כדי שהעשייה תצא לפועל. אנחנו צריכות ליצור אווירה של התלהבות (התלהבות- מלשון להבה...). אנחנו צריכות להגיע בעצמינו עם אש בעיניים. האש מתפשטת. היא תופסת כל מה שנקרה בדרכה. כך גם ההתלהבות. אז קודם כל- אנחנו צריכות להגיע מוכנות. להדליק את האש שבתוכנו.

היסוד השני-רוח

רוח היא הכח המניע. המהות שמאחורי הדברים. הרציונל והרעיון שעומדים בבסיס כל העשייה שלנו. הרבה פעמים קל לנו להתעסק בכל ה"מסביב". ולשכוח את המטרה שלשמה אנחנו פועלים.

כדי להוביל את החניכות שלנו לעשייה. לא מספיק שאנחנו נהיה מחוברות למטרות ולרצונות שלנו. אנחנו חייבות גם לחבר את החניכות שלנו לגדול. לגרום לחניכות שלנו להכין. לרצות. זה יכול להיות לימוד. שיחה. פתיחה מיוחדת או כל דבר אחר שעולה על דעתכן. אבל אסור לותר על השלב הזה.

"הצמאון להבלע כולו ברוח ישראל צריך הוא להתגבר.

לחשוב ישראליות. להרגיש ישראליות. להיות חיים ישראלים ולראות כשמחת ישראל.

זאת היא מגמה עצומה. גבוהה ורחבה. מלאת טל חיים של קודש.

הצמאון לרוח האומה. צמאון הוא לה'. לאור תורה. ליושר. לחכמה וכל טוב נעלה" (הרב קוק)

עד עכשיו דיברנו על התועלות של העשייה. על התרומה של זה לאדם שפועל. לחניכות. לשבת.

אנחנו צריכות לזכור שיש כאן רובד הרבה יותר עומק. בתור סניף. בתור חלק מתנועה- יש לנו אחריות לכל עם-ישראל. אחריות להרגיש את התהליכים המתחוללים בעם. את הצרכים הנדרשים בדרגנו- ולפעול.

זוהי אחריותנו מצעם היותנו חלק מצעם-ישראל.

אנחנו צריכות לחנך את עצמינו ואת החניכות שלנו לצאת מהאדישות. להסתכל סביבנו. על מה שקורה מחוץ לבועה הצמית. וכשרואים חוסר בעם-ישראל. כשרואים מצב שדורש תיקון- לא להישאר לצמוד מהצד. אלא לקחת אחריות. להיות חלק בתיקון הכלל.

זוהי מתחיל מהדברים הקטנים. מהעשייה בתוך הסניף- מציק לחניכות שהסניף מלוכלך?

יאללה. לארגן יום ניקיון. משעמם להן בחופש-שיארגנו בעצמן פעילות. הן רוצות שיהיה

כשרונות צעירים בסניף? קדימה. להתחיל לפרסם. טלפונים... העיקר- להרגיש את מה שקורה מסביבנו. לצאת מהאגואיזם. להפוך לאדם כללי...

היסוד הרביעי והאחרון-אדמה

אדמה היא היסוד היציב. הקבוצה. הבלתי משתנה. אדמה היא הקרקע עליה כל הרעיונות והדברים היפים צומדים. זהו בדיוק הבסיס המאפשר להם לקרות. מבחינה מעשית- ישנם כאלה שנוטים לזלזל בתחום המעשי פרקטי- ויש כאלה שחושבים שהוא הכי חשוב. אדמה היא היכולת לא רק לדבר באוויר. אלא לדעת איך להוריד את כל הרעיונות והחלומות לרמה מעשית-ביצועית.

אדמה זה טכני. זה ארגון. זה כסף. אדמה היא ממש כפי שאמרנו- הבסיס של הכל. הבסיס הוא מה שמאפשר לדברים לקרות. אמצעי המאפשר לתוכן להופיע. ובלעדיו התוכן אינו יכול. אם נצליח להוריד דברים למעשה. ולהשתמש בהם נכון. נבנה עולם שלם.

לגבש את החניכות שלנו. להפוך אותם לחבורה.

למה חבורה? כי יש לה הרבה יותר כח. היא פועלת יותר חזק. כולם פועלים יותר חזק. זאת מכפלת כח- חמישים אנשים שמסתערים על מטרה הם הרבה יותר חזקים מחמישים פרטים שכל אחד עובד לכד. זו סיבה טכנית. באמת יש סיבה יותר עצומה.

חבורה- מלשון חיבור. לא מלשון חבר. יש אנשים שחושבים שחבורה זה מלשון חברים- כולם חברים. "שמחם"- אז זה לא.

כל האנשים שחברים בחבורה- הם מחוברים על ידי דבר מסוים. ואח"כ מגיעה החבורה. חבורה. חיבור אמיתי הוא מצריך להעמיד תוכן שאינו בנוי על "הוא חבר שלי אני חבר שלך". אלא מה שניצב במרכז האנשים. תוכן שכולם יכולים להתחבר אליו. תוכן מאחד משמעותי. (הרב אוהד תירוש)

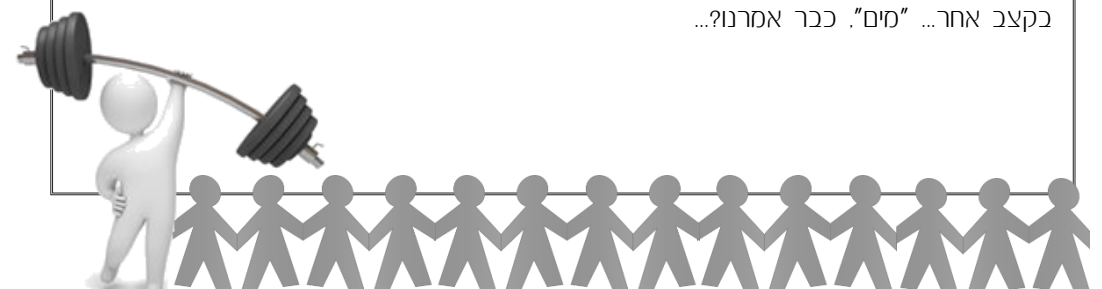
כדי ליצור מהשכט שלנו חבורה חזקה ומשמעותית. אנחנו צריכות לאחד אותן בעזרת תוכן משמעותי. בעזרת חוויות משותפות.

לכל חבורה יש מכנה משותף. יש חבורה שהמכנה שלה הוא הרצון להזיק- והיא תתפרק בסופו של דבר. כי זה כח שמפרד. יש חבורה שהמכנה הוא הרצון. והיא תחזיק כל עוד הרצון הזה יהיה קיים. והחבורה המשמעותית ביותר היא חבורה שהמכנה המשותף שלה הוא תוכן משמעותי. ומטרה חיובית כלשהי. אם נגבש את השכט שלנו תחת עשייה משותפת. נוכל גם לתת ביטוי לכוחות של כל אחת מהן. ובכך כל בת תהפוך להיות חלק משמעותי-כי תרגיש שנותנת כאן מצממה. וגם ליצור חיבור אמיתי ומשמעותי. ליצור חבורת קודש. שכוחה נצחי.

היסוד השלישי-מים

מים אינם נמצאים אף פעם במנוחה. הם זורמים. הם מחלחלים. הם גורמים לחומר להשתנות. משום כך. הם החומר המגביל. המחבר. כך גם באופן מעשי- מים הם החיבור הבין אישי. החיבור שבט. החיבור בסניף. החיבור בין שני אנשים.

החיבור מושפע מהאנרגיות שזורמות והוא זה שמשפיע בסופו של דבר על מה שקורה. זה מין מעגל כזה- צריך חיבור בשביל לעשות. ועשייה יוצרת חיבור. אם יש אוירה טובה. הכל זורם בקצב אחר... "מים". כבר אמרנו?...

...הקשר לא מפסיק לטרטר. לכולם יש משהו מאוד דחוף להגיד. והמ"פ צריך לפתח חלוקת קשב על-אנושית כדי לשמור על תפקוד מכצעי.

ואז פתאום נשמע קול רגוע שעולה לקשר בטון צנייני ושלו: "שלו. כאן דרור". "שלו. המג"ד". "תמונת מצב"..." "במגע עם מקורות הירי. מפנים את הפצוץ לאחור לאחר ההיתקלות. פרח אחד. הרובוט מושבת". "יש משהו שאני יכול לעזור?" השקט השתרר בקשר שהמג"ד דיבר. היה בולט. שמתני לב שכשהמג"ד פנה למפקד הכוח. הוא לא נתן לו הוראות מה לעשות. לא התחיל לנהל לו את האירוע. הוא רק שאל איך הוא יכול לעזור.

כשהגענו למפקדה שמצתי את מ"פ 2 ניגש אליו. מוטרד: "המפקד. אולי אני אכנס פנימה לעזור?" "בשום פנים ואופן לא." המג"ד דרור חתך. "מה אתה דואג? אני סומך על מפקד הכוח במאת האחוזים. אם הוא יבקש עזרה-ניכנס. כל עוד הוא לא יבקש. אני לא מפריע." "דרור אלוף בלגדל מפקדים. הוא לא מתערב. נותן גיבוי מלא. מלווה בהירות מאחור. אבל לא מנהל את האירוע במקום המפקד שבשטח. זה נוהל ידוע אצלנו". "ואם המפקד מפשל?" שאלתי. "אז זהו. שהוא לא. מפקד שסומכים עליו. מפיק מעצמו בדרך כלל פי ארבעה ממה שהוא חושב שהוא מסוגל. אבל אל תדאג. וינברג עומד תמיד מאחור. בשליטה. ואיפה שצריך נותן יד או מבכה. הנה. למשל באירוע הזה. שמצתי שהוא עזר לאפס את סוללת התותחים לכיוון הנכון." איזה גבר. "אבל תדע לך שבחיים הוא לא יספר למ"פ מה הוא עשה בשבילו. כדי שהמ"פ יהיה בטוח שהוא עשה את הכל בכוחות עצמו. ויאמין ביכולות שלו. אם לא הייתי רואה את זה בעיניים שלי בכל המבצעים שיצא לכלבנים שלנו לעבוד איתו. לא הייתי מאמין לסיפורים." ("וקראתם דרור"/ רונית לוינשטיין מלץ)

האצלת סמכות

אחד הדברים החשובים לנו בעשייה הוא העברת האחריות לחניכות. כל העניין הזה הוא מאוד מורכב. כי מצד אחד אנחנו רוצות שיצליח ומצד שני אנחנו רוצות שהן יעבדו. ומשום מה נראה לנו שזה לא עובד ביחד...

אז קודם כל. צריך לדעת לשחרר. לאפשר לחניכות לקבל את האחריות ולשאת באחריות על המעשים שלהן. דבר שני- לסמוך על החניכות. לשדר להן את זה ולגרום להן לסמוך על עצמן. דבר אחרון אבל ממש חשוב- לפעמים נדמה לנו שהעברת האחריות משחררת אותנו מהתפקיד. ההפך הוא בכך. היא דורשת ממנו הרבה יותר- חשוב שנהיה בתמונה. נעזור איפה שצריך. נוודא שהכל בשליטה ומתקדם כמו שצריך. אבל תמיד נשמור על העמדה המסייעת. נזכור. האחריות-על החניכות.

"מכאן שיש מצעים ויש מצעים. יש מצעים גדולים. שצושים אותם אנשים גדולים. בשעות גדולות. והכל יודעים עליהם. ויש מצעים שנראים קטנים. ועושים אותם בשעות קטנות של ימים פשוטים. אבל באמת-הם המצעים הגדולים..." (הרב חיים סבתו/תיאום כוונות)

כשניגשים לעשות. חשוב לזכור שלפני ואחרי הכל- יש לנו שבת. יש לנו חניכות. כל צעד בתהליך העשייה של השבת. חייב להיות מלווה במחשבה חינוכית. צריך לזכור שהעשייה שלנו היא חלק מתהליך שלם שהשבת עובר בעזרתנו. היא מצעה גדול שמורכב מהמון המון מצעים קטנים. ואסור לשכוח להבדיל בין עיקר ותפל. זה יכול להיות החשיבה על חיזוק קשר אישי במהלך הפרוייקט. מיפוי הכשרונות שבשבת שלי והחשיבה על העצמה של כל חניכה וחניכה. ההבדל בין עשייה של החניכות בהובלת המדריכה לעומת עשייה של המדריכה לציני החניכות (לפעמים מרוב שחשוב לנו שדברים יצאו בדיוק כמו שאנחנו רוצות אנחנו שוכחות שהמטרה העיקרית היא עשייה של החניכות...) וזה גם יכול להיות התגובה שלי לכל מיני אירועים שקורים- האם כשיש יכוח או מריבה כלשהי- אני מדחיקה אותה כדי לא להפסיק לעבוד. או מתייחסת אליה כמו שצריך. ומחנכת את החניכות לרגישות והתמודדות?... שלא נשכח לזכור מה חשוב באמת...

איך בונים פרויקט?

כשבוחרים פרויקט. קודם כל חשוב לענות על שתי שאלות- למה אני עושה את הפרוייקט? ו- מה אני עושה בפרוייקט?

לא לפחד לחלום גדול!!! אחרי שאנחנו מחוברים לחלום. נחבר אליו את השטח (אש ורוח) לוקחים מחברת- ומפרטים בה מטרות מדידות (דברים שאני יכולה למדוד אם הצליחו או לא. ולא דברים מופשטים). ומשימות לפרטי פרטים (פותחים את הדלת. המשיח נכנס. מצטלמים איתו. וכו'...)

לחלק את הפרוייקט לתחומים. ולכל תחומים למנות ועדה עם אחראי ועדה. לזכור לפרגן לפרגן ולפרגן. ומצד שני- לא לחשוש להציר כשיש צורך. לזכור תמיד: רבש"ע. גלוי לפניך שלא לכבודי עשיתי זאת. אלא לכבודך

בין המצרים

"צכשיו תקשיבו היטב
לדברים העמוקים האלה,
כשהקב"ה ברא את העולם
נאמר "אשר ברא אלוקים לעשות"
ה' ברא את העולם כדי שיתוקן
האדם בא לעולם כדי לעשות
כל אחד צריך לתקן משהו בעולם...
(ר' שלמה קרליבך)
השבוע דיברנו על עניין העשייה.

למדנו קודם כל על המשמעות החינוכית שלה. הכח שלה בהצמח חניכות באופן אישי.
ההשפעה שלה על האדם העושה. ועל הכח החינוכי שלה בשבט- גיבוש חבורה סניף מכנה
משותף משמעותי. חיבור אמתי בין הבנות. הזדמנויות לחינוך אמיתי ואבחנה בין עיקר ותפל.
דיברנו גם בחשיבות של העשייה בעם-ישראל. מצבר למטרה שלנו לחנך את החניכות. יש לנו
בידיים אחריות לאומית. התפקיד שלנו כנוצח נוצר הוא להוביל שינויים. לעשות למצן עם-
ישראל. לא להסתפק בכאן וככשיו. אלא לשאוף קדימה. לזהות צרכים בעם. לדרוש שינוי
ולפצול על מנת לחולל אותו.
ברמה המעשית.

הנושא הכי חשוב שעסקנו בו הוא האצלת סמכויות. האבחנה בין זריקת אחריות על החניכות
לבין העברת אחריות מתוך אמון מלא ותוך כדי לוויו. עזרה והדרכה (כאן חשוב לאפיין מראש
מה מתאים לשבט שלי- על פי גיל השבט. הרמה שלו והכוחות הפועלים.)
קיבלנו גם כל מיני טיפים מצטיינים להובלת פרויקטים- קודם כל להתחבר ברמה הרעיונית.
אנחנו. ואז גם החניכות. אח"כ לזכור שתמיד חשוב החיבור. הוא תוצר של העשייה. אך גם
גורם משמעותי בהצלחתה. והנקודה האחרונה החשובה. שבלעדיה כלום לא עומד. היא
הטכני- התכנון. החלוקה למשימות. הווצדות. לוח זמנים. ארגון ועוד...
שתזכו ללמוד וללמד. לשמור ולעשות!
יישר כח ובהצלחה!!

הלכות-אבלות על החורבן.

מדוע ככל שהשנים עוברות, ישנם יותר חומרות ביחס לשלושת השבועות ותשעת הימים? השולחן ערוך כתב שנוהגים לכסות את הסכין בשעת ברכת המזון. מדוע מכסים את הסכינים? בספר 'שבלי הלקט' מובא טעם למנהג זה: פעם אחת, היה אחד מכרך ברכת המזון, וכשהגיע לברכת בונה ירושלים ונזכר בחורבן הבית, לקח סכין ותקעו בבטנו. על כן אנו נוהגים לסלקו בשעת הברכה. כשאנחנו מתבוננים בטעם זה, נראה לנו ש"אנחנו בטוחים!". אין שום סיכוי שמישהו מאיתנו יהרוג את עצמו בסכין בשעת ברכת המזון. הסיבה לכך היא שכנראה איננו מרגישים כ"כ את צער החורבן. ככל שאנחנו רחוקים יותר מן החורבן, כך קשה יותר להיות באותה עוצמה בתחושת צער החורבן. לכן דווקא היום צריכים אנו יותר איסורים בימים אלו של שלושת השבועות ובין המצרים-שנצליח להתקרב לעוצמת תחושת האבל והאבלות החורחן הראויה. כדרך שחשו אבותנו. שלהם די היה במצט איסורים וחומרות ביחס לחורבן כדי להגיע לתחושות אלו(עפ"י 'הלכה ממקורה'. הרב יוסף צבי רימון)

הלכות- רחיצה ב'תשעת הימים'

כיצד מותר להתקלח בתשעת הימים?

רחיצה אסורה בתשעת הימים, והספרדים נוהגים כך רק בשבוע שחל בו תשעה באב. אמנם, במציאות שלנו שחם מאוד והרחצה שלנו איננה לתענוג אלא לניקיון, ניתן להקל במקלחות. אולם: יצמצמו בכמות המקלחות. באורך המקלחת. באופי המקלחת (מים קרים או פושרים, וללא תכשירים מצננים). בערב שבת חזון יש להקל אף ברחיצה בחמין, כי זו מצווה לרחוץ בערב שבת.

לאבלות על החורבן יש תפקיד מיוחד עבורנו. ראשית, הרגשת תחושת ההיעדר. ככל שנרגיש יותר את ההיעדר כך נהיה מוכנים יותר לקבלת השפע של הבניין ההולך ומתקרב. לעתים, יש חשיבות בהרגשת החוסר כדי שהבניין יהיה משמעותי יותר אחר כך. שנית, מנהגי האבילות עוזרים לנו לנסות לחוש את הקב"ה גם בהיעדר מקדש. לנסות להרגיש קרובים לקב"ה גם במציאות של חורבן. למציאות של החורבן של תפקיד בדבקות ובקשר המיוחד עם הקב"ה- קשר שממשיך להתקיים בכל מצב. בכל מציאות. גם במציאות של אור וגם במציאות של חושך.

(עפ"י 'הלכה ממקורה- הרב יוסף צבי רימון)

21 הימים שבין שבועה עשר בתמוז לתשעה באב. נקראים 'ימי בין המצרים' על שם הכתוב "כל רודפיה השיגה בין המצרים". ואמרו חכמים:אלו ימי הצרה שבין שבועה עשר בתמוז לתשעה באב. שבהם קטב מרירי(שם של שד מזיק) מצוי. ושאר מזיקים שולטים בהם וצרות רבות ורעות מצאו את ישראל בדורותי בימים אלה. וכן חרב הבית בראשונה ובשניה בימים אלו של מחסור ומצוק. משום כך הוקבעו כל ימי בין המצרים לאבל על חורבן בית המקדש. ולכן ממצטים בימים אלה בשמחה. יותר מבכל השנה. ואין נושאים נשים מיז בתמוז עד לאחר תשעה באב. ואין עושים מחולות וריקודים בימים אלה ואין שומעים בהם קול נגינה משום כלי שיר. ואין עושים טיולים וביקורים של תענוג ואין מסתפרים בהם. ואולם הספרדים נוהגים בהיתר תספורת עד השבוע שחל בו תשעה באב. כדעת מרן הבית יוסף. וכן נוהגים שאין מברכים שהחיינו בימים אלה על בגד חדש או פרי חדש. כיון שהזמן הוא זמן פורענות אין חברך שהחיינו לזמן פורענות. ולכן אין לובשים בגד או פרי חדש. אבל אם נזדמנה לו מצווה עוברת- כגון ברית מילה או פדיון הבן-מברך שהחיינו. וכן אם נזדמן לו פרי חדש שלא ימצא אחר תשעה באב-מברך ואינו מחמיץ ברכת המצווה. ונוהגים היתר לברך שהחיינו בשבת. ולכן אם נזדמן לו פרי שלא ימצא אחר תשעה באב ואפשר לו להשהות הפרי עד יום השבת ראוי להשהותו ולברך שהחיינו בשבת. בימים אלה שולטין המזיקין. ולכן יזהר בהם כל אדם מכל דבר שיש בו חשש נזק וסכנה. יותר מן הזהירות שבכל השנה. ואנשי מצעה קובעים לצמצם בכל יום זמן להתבונן ולהתאבל על חורבן בית המקדש. ויש מקומות שבהם נוהגים לומר תיקון חצות בחצות היום. (ע"פ ספר התודעה)

שאלה: איך אני יכול לגרום לעצמי להצטער בתחושה אמיתית תוך הרגשת האובדן של ביהמ"ק, מה יכול לתאר את גודל ההפסד?

תשובה: בית המקדש הוא מקום השראת השכינה בישראל. כאשר בית המקדש היה בנוי הכרת ד' היתה בהירה. הבא אל בית המקדש הרגיש שהוא עומד לפני ד'. זה לא היה רגש מהסוג של הרגשות שאנו מכירים. זו היתה השראה רוחנית כעין נבואה. וההתרוממות הרוחנית שהוא הוא יתרומם פעלה עליו לאורך זמן רב. האמונה של ישראל בזמן המקדש היתה בעוצמה אחרת לגמרי. הגאון מוילנא אומר שהמצב של עם ישראל בגלות הוא כמו שמתאר הנביא "עצמות יבשות" כמו מוות והגוף כבר לא קיים רק עצמות יבשות בלבד. ומסיף הגר"א מצב זה היה בדורות הראשונים של הגלות. אך כעת בדורות האחרונים גם העצמות אינם ונשאר רק עפר. זה מצב עם ישראל בגלות. לעומת זאת. בזמן המקדש היה הגוף שלם מלא חיים. ואנו מתפללים לד' התנערי מצפר קומי. הווה אומר חסרון בית המקדש אינו חסרון של איזה תוספת שאפשר להסתדר בלעדיה. אלא בלעדי בית המקדש הכל חסר. החיים אינם חיים ביחס למה שהיה בזמן המקדש. זה מקצת ממה שיש לומר על חורבן הבית. ואנו תפילה לרבש"צ אלקי ישראל שיגאלינו גאולה שלמה בקרוב שיבנה בית המקדש במהרה בימינו.

(הרב זלמן מלמד)

יום של קלון

הטרגדיה הלאומית הראשונה שהתרחשה בתשעה באב. הייתה גזרת האלוקים שהדור שיצא ממצרים עם משה. לא יזכה להיכנס לארץ המובטחת. בני ישראל נבהלו מהמחשבה שיהיה עליהם להתעמת עם הממלכות האדירות שאיכלסו את ארץ כנען, והם קיבלו את המלצתם של המרגלים לא להיכנס לארץ. חששם גרם להם לשכוח את הנסים שהובילו וליוו את יציאת מצרים. ומכאן, לשכוח אפילו את האלוקים.

כשמונה מאות שנה לאחר מכן, החריבו הכבלים את בית המקדש הראשון. שנבנה על ידי המלך שלמה. בתשעה באב. ואז, 410 שנה אחר-כך, החריבו הרומאים את בית המקדש השני – שוב בתשעה באב.

דור אחד לאחר מכן, התבצרו עשרות אלפי יהודים בעיר ביתר. כחלק ממרד בר-כוכבא נגד הרומאים. כאשר נפלה העיר, תושביה היהודים נרצחו – אסון שהרמב"ם השווה לחורבן המקדש עצמו.

חרפת תשעה באב נמשכה לאורך הדורות. בתשעה באב 1920, הוציא אדוארד הראשון צו גירוש על יהודי אנגליה. תשעה באב 1492 היה יום גירוש יהודי ספרד.

בתשעה באב 1914, החלה מלחמת העולם הראשונה – אשר, למצעה, הובילה להתלקחותה של מלחמת העולם השנייה בכלל, והשואה בפרט. מייד לאחר מלחמת העולם הראשונה, אמר הרב הידוע – החפץ חיים, שלמרות היקפה של המלחמה שעברה, היא לא "המלחמה האחרונה". אלא בסך הכל הקדמה למלחמה הרבה יותר גרועה שתתרחש בעוד 25-30 שנה. בהירות מוסרית

כל האסונות שנפלו בחלקו של עם ישראל נעוצים בזה הראשון. השואה אולי הייתה ייחודית בהיקפה. אבל הייתה רק פועל יוצא של חורבן בית המקדש והגלות שבעקבותיו. כאשר שאל מנחם בגין את אחד מגדולי הרבנים, באיזה תאריך כדאי שממשלת ישראל תציין את יום השואה, ענה הרב שאין צורך ביום מיוחד - כבר יש לנו תשעה באב. כיצד קשור חורבן בית המקדש לשואה וליתר האסונות הלאומיים?

המקדש ייצג את אמיתות התורה – צדק, שוויון, כבוד החיים. המקדש איפשר לחוש בנוכחות האלוקים בכל רגע בחיים היהודיים. הוא שימש מקור תוסס וחי של מוסר ובהירות עבור העולם כולו. חורבן בית המקדש הסיר מעם ישראל את הקשר המהותי עם האלוקים. וגרם לקרע באנושות – אובדן הבהירות והכיוון המוסריים. היהודים ספגו במלואה את מכת הברבריות שצאה בעקבותיו.

על זה אנחנו מתאבלים בתשעה באב. לכן, אנחנו חייבים להתמסר בכל לבנו לבנות מחדש את בית המקדש. עם החזון הרוחני שהוא מקרין על העולם.(מתוך אש התורה, יעקב אסטור)

הסיטו שלא נגמר

לנו, היהודים, יש יום אבל שעוצמת החורבן שארע בו גדול פי כמה וכמה. תשעה באב. יום מיוחד של פורענות. אלא שאנחנו מגדירים את הטרגדיה בטעות כ'חורבן הבית'. כאילו מדובר באובדן של... בניין. זו כמעט משימה בלתי אפשרית להסביר במילים את החיסרון של דבר שמעולם לא זכינו לחוש ולחוות את עוצמת קיומו. אבל צריך להבין שעולם ללא בית-המקדש, אינו עולם שחסר בו בניין נפלא אחד. עולם ללא בית-המקדש הוא עולם שונה לחלוטין. כי המקדש היה הצינור שחיבר בין העולמות הרוחניים, הגבוהים ביותר, לבין העולם החומרי, הגס, שלנו. עבודת המקדש הייתה הליך רוחני מורכב שבזכותו היה צינור זה פתוח ופעיל. הנוכחות האלוקית שרתה בבניין ובכל אשר בו. כשבית-המקדש חרב, נצלמה אותה נוכחות אלוקית מן העולם כולו. היה זה אובדן אמיתי וצורב. ממש כמו מוות. העולם כולו התנווד על צירו, וכוח המשיכה שלו כלפי מטה אל התהום, נעשה מאז חזק יותר. כמה שונה העולם שבו אנו חיים כיום! כשבית-המקדש חרב, נצמדה אלינו בעיקשות האשליה של העדר אלוקים מעולמנו. ונתלתה מעלינו כמו ערפל נצחי. בעולם זה, שבו אלוקים נסתרו מאיתנו ולא מתגלה לנו, אנו נאחזים בהוכחות לקיומו של אלוקים. כמו דגים שמתווכחים על קיומם של המים. אנו מחונכים 'להאמין' כמה שבבעבר 'ידענו'. אנו מתאמצים לחוות, באמצעות מדיטציות ותפילות, רגעים קצרצרים של נוכחות אלוקית, שבבעבר השתזפנו לאורה. אנו שנוולדנו לתוך עולם ללא נוכחות אלוקית מוחשית. מעולם לא חוונו את הזוהר הרוחני שקרן מאותו צינור. בית-המקדש, אנו חיים בעולם אפל וצר, שבו המציאות הגשמית נראית לנו כאמת המוחלטת, ואילו המציאות הרוחנית נשמעת לנו ככדיה חסרת שחר. אנו מנווטים בתוך סיוט בלי לדעת אפילו שאנחנו נמצאים בתוכו. תשעה באב, במובן מסוים, הפך את כולנו ליתומים. "יום שנכפלו בו צרות". קראו לו חז"ל. שלושת אלפים שנה מאז תחילתו של הסיטו ומי יודע מתי זה ייגמר. להשיג את הכלתי אפשרי תשעה באב שונה באופן מהותי אחד ממוות: האסון הוא הפוך. החורבן שחוונו בתשעה באב הוא שיקוף של חורבן פנימי, שהמפתח לתיקונו נמצא בידיים שלנו.

אין בינינו אחד שלא מזדהה עם השאיפה הנעלה הזו. הבעיה היא שההגשמה שלה נראית לנו לפעמים כמעט כמו מדע בדיוני. אלא שכאן כל אחד צריך לשאול את עצמו בכנות: מה אני מוכן לעשות כדי לשים קץ לכל האסונות הפרטיים שמתרחשים בעולם שאלוקים אינו מתגלה בו? עד כמה חשוב לי להחזיר את הנוכחות האלוקית לעולם ולפזר את הערפל המתמיד שאופף את חיינו? מה אני יכול לעשות כדי להוסיף עוד אחווה, סבלנות, הקשבה ונתינת מקום לשני גם אם הוא לא חושב בדיוק כמוני? כמה אני יכול לתת יותר מקום לאמונה, לאהבה ולעין הטובה בתוך החיים הרגילים שלי? אין לי ספק שהתשובה לשאלות הללו חיובית אם רק נזכור ונשנן לעצמנו שהדרך לכל הדברים הגדולים עוברת דרך הדברים הקטנים והחיים הפרטיים של כל אחד ואחת מאיתנו. אם רק נרצה באמת, אין דבר שלא נוכל לעשות כדי להפוך את האסון הנורא של תשעה באב על פניו. (הרב יוני לביא)

בין הנצרים

ואם יבא אדם לחדש דברים עליונים בעסקי התשובה בזמן הזה. ואל דברת קץ המגולה ואור הישועה הזרוחה לא יביט. לא יוכל לכון שום דבר לאמתתה של תורת אמת. כי כל זמן מאיר בתכונתו. (...) (אגרות ראי"ה.)

בפשטות ההבנה של המשפט הזה היא שכל עיסוק רוחני חייב להיבנות מתוך מבט מצמיק שמתייחס גם לתכונת הזמן המופיעה. הן זו ההיסטורית. והן זו של מעגל השנה השגרתי אבל. הרב מוסיף עוד מילה: כל זמן מאיר בתכונתו. לא די בכך שיש תכונה לזמן- יש לו גם הארה. מה היא הארת הזמן? ומה היא הארת הזמן המיוחד שבו אנו נמצאים כעת. בימי בין הנצרים. שלמראית עין אין בהם שום הארה אלא רק ההיפך- חושך גדול של חסר ושל

אבלות. התשובה יכולה להינתן מתוך התכונות בשאלה עצמה ההארה נועדה להאיר את עינינו כשחשוך. שהמבט מצומצם. כשלא מצליחים לראות נכון. הגמרא אומרת שכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ושאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה. לא מובא בגמרא שמי שלא מתאבל על ירושלים לא יזכה לחיות כשתבוא. בעז"ה. שמחתה. הוא יהיה שם. אלא שהוא לא יראה את השמחה.

סיפר הרבי מקוצק סיפור על יהודי שחי בגליל בזמן בית המקדש. ובכל פעם שהיה צריך לעלות לרגל לירושלים. הצליח להתחמק בתואנות שונות. והוא פשוט לא עלה לירושלים. לקראת זקנתו החליט האיש שלא ייתכן שהוא ימות בלי שיהיה לפחות פעם אחת בבית המקדש. עשה את דרכו לירושלים. הגיע אל המקדש ואולץ להמתין עוד שבוע כדי להיטהר מטומאת מת. חיכה וחיכה בקוצר רוח ולבסוף נכנס. ומה הוא ראה שם? את הכהנים שוחטים את הקרבנות. את הדם נזרק על המזבח. את צורות הקרבנות מופשטים ואבריהם מוקרבים. והרצפה מלוכלכת. והקולות נשמעים. והריחות... שאל האיש את עצמו- זה??? זה בית המקדש שכולם כל כך מתרגשים ממנו? בית מטבחים יש לי גם ליד הבית! אם היה האיש חצוף קצת יותר. היה שואל את הכהנים- מה רואים פה? היה האיש במקדש היה במקום שכולנו שואפים להגיע אליו. ולא ראה כלום. ראה רק את החיצוניות שהטרידה אותו. ולא הבין מה באמת

קורה שם. חושך מוחלט. איש כזה חייב הארה שתפקח את עיניו לאמת. ומה איתנו? האם אנחנו רואים יותר טוב? האם כשאנו מתפללים "ותחזינה עינינו בשוכך לציון" אנו מתכוונים לכך? האם אנו באמת רוצים לזכות להקריב את הפסח במוצדו. בירושלים. או שאנו מפחדים קצת מהרעש. הצפיפות. הכלגן. פקקי התנועה. איפה נישן? איפה נאכל? עזבו. עדיף לשבת בבית. במזגן. עם המשפחה הקרובה. עם אוכל מבושל ולא איזה כבש "צל האש". ושם. בבית.

נתפלל שנזכה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים... וללא תחושת חסר. ללא אבלות על ירושלים. לא נראה בשמחתה. זוהי הארת הזמן המיוחדת של ימי בין הנצרים. עבודת ה' המיוחדת שלנו עכשיו. עיסוק יומיומי בסוגיות החורבן. סיבותיו וגורמיו כמו גם תוצאותיו המרות. וקבלת אחריות אישית וכללית לתיקון החטאים שגרמו לחורבן. כשנצמיק עוד וצוד את תחושת החסר. כשנתאבל באמת ובתמים על ירושלים. כשנחוש את החורבן על בשרנו- נהיה מוכנים

גם לחוש את הגאולה שתצמח בקרוב. במהרה בימינו. (הרב יוכל בש)

המדרש במסכת יומא (ט): מגולל את הסיבות לחורבנם של הבית הראשון ושל הבית השני. הבית הראשון חרב בשל עבודה זרה. גילוי עריות ושפיכות דמים. בית שני חרב בשל שנאת חינם.

מדוע דווקא גורמים אלה מנויים כסיבות לחורבנם של כל אחד מהבתיים? לפי המהר"ל (נצח ישראל. ד'). כל אחד מהגורמים לחורבן הבית מעיד על מעלת הבית שחרב.

בית ראשון התייחד בקדושה אדירה. בית זה נבנה בזכות כוחו של הפרט - אשר היה במדרגה רוחנית גבוהה מאוד. המהר"ל מונה שלושה כוחות הגלומים בפרט - הכוח הפיזי (המגולם בכבוד). הכוח הרגשי (המגולם בלב) והכוח השכלי (המגולם במוח). האדם השלם הוא האדם המכיל בתוכו את שלושת הכוחות הנ"ל. בית המקדש הראשון הושתת על אדני שלמות הפרט. ועל כן היה מורכב משלושת כוחות אלו.

הבית השני לא היה גדול כראשון. בבית זה לא שרתה שכניה. ומעלת הפרט הצטמצמה למדי. בית שני הושתת על אדני האומה. לכידותו של עם ישראל. וערבותו ההדדית. וכלשון המהר"ל: "אבל מעלת מקדש שני היה מחמת ישראל עצמם. ודבר זה ברור. כי ישראל הם מתאחדים על ידי בית המקדש שהיה להם: כהן אחד. מזבח אחד. ונאסרו הבמות. שלא היה פירוד וחלוק בישראל ... לכך בית המקדש על ידו הם אומה אחת שלימה."

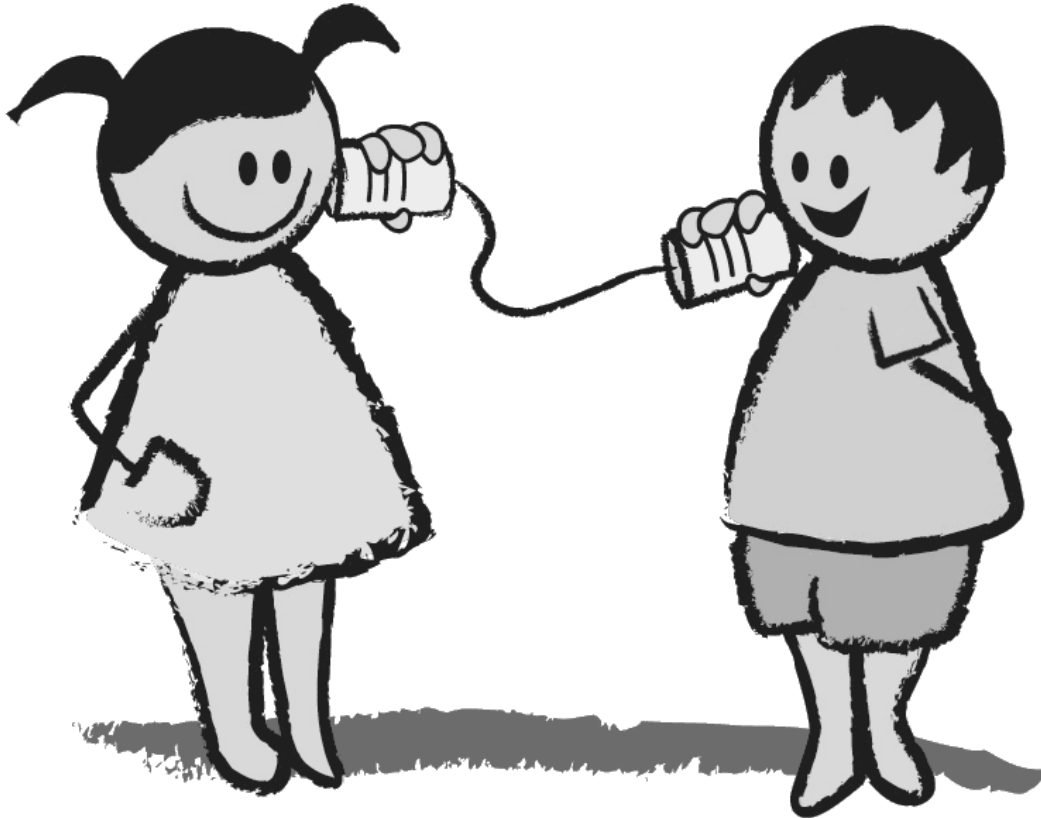
משכך. חורבנו של הבית השני הוא חורבן האומה. המגולם בשנאת חינם: "מפני כך נחרב הבית בשביל שנאת חנם. שנחלק לבבם. והיו מחולקים. ולא היו ראוים למקדש אשר הוא התאחדות ישראל. ופירוש פשוט הוא."

הסיבות לחורבן כל אחד משני הבתים מלמדות אותנו על ההחמצה הנוראית שבחורבנם של בתים צילאיים שהושתתו על יסודות של שלמות - שלמות האדם והעם. אשר זכות אבות זכות לכידותנו עמדו ביסודם. ואשר אינם עוד. יה"ר שנזכה להתנחם בכניינם השלם במהרה בימינו. (מתוך כיפה. פנינה נויכירט)

שבת

ביצד שייך להתחבר לשמחה?

הקשבה

הלא ימי 'בין החצרים' הם ימים של אבל. של זכרון הגלות והחורבן. הם נפרשים על פני שלשת השבועות שבין צום י"ז תמוז לבין צום תשעה באב. ובהם כל מיני הלכות המגבילות אותנו בהנהגות מסוימות – כפי שמתאים לימים שבהם נזכרים בצרות הרבות שאירעו לנו. בימים אלו. "לשמחה מה זו עושה?"

ופן ישאל השואל. מנין לי שיש בכלל ענין של שמחה בימים אלו. אולי באמת זה לא שייך? המשפט. "זוכה ורואה בשמחה". מוכר לכם כסוף המשפט שאמרו חז"ל ביחס לזוכר את חורבנה של ירושלים. המשפט בשלימותו מוצא בגמרא. במסכת תענית. וכך נאמר שם: שאל רבי חיים מוולאזין זצ"ל. "זוכה ורואה"? וכי שייך לכתוב כך. בלשון שמשמע שהשכר הזה מגיע כבר עכשיו? מתאים אולי לכתוב בלשון עתיד. "זוכה ויראה בשמחה"... כהבטחה שתתממש בעתיד... כאשר יבוא משיח ויבנה בית המקדש... אבל מהו "זוכה ורואה"? אלא. הוא מכאר. שבצעם האבילות על חורבן ירושלים טמונה גם נחמה. בהווה. שהרי על פניו יש לנו לתמוה: נודעים הם דברי חז"ל שגזירה על המת שישתכח מן הלב לאחר שנים-עשר חודש. ואך. א"כ. מתאבלים אנו על ירושלים לאחר קרוב לאלפיים שנה? מדוע ה'גזירה' האמורה לא חלה אף על חורבנה של ציר קדשנו?

על "המת" הוא שנגזרה גזירה שישכח מן הלב: על המת. ולא על החי. לכן גם מצינו שיעקב אבינו התאבל על יוסף במשך תקופה ארוכה שנמשכה כמה שנים – כי יוסף חי היה. לא עליו 'נגזרה גזירה' זו.

ירושלים נחרבה אמנם – אך לא 'מתה' ירושלים היא. מפעמת בעמקי לבנו בכל דור ודור. גם בזמן הגלות. גם לאחר החורבן. והעדות על כך – בעצם האבלות. שהרי אין אבלות על מת לאחר שנים עשר חודש (כי גזירה היא. שהוא משתכח...).

וא"כ יש שמחה שמהולה באותו עצב שמרגישים אנו על חורבנה של ירושלים. כי עצם האבלות מראה שירושלים חיה וקיימת. ושלבנו עוד קשור אליה בעבותות עבות. אף בחלוף שנים רבות לא דעך קשר פנימי זה. המעיד כי גם לבנו – וגם ירושלים – עדיין 'חיים' הם. עדיין מרגישים. עדיין שייכים. כמו שירושלים חיה היא בקרבנו. כן גם אנחנו 'חיים' בירושלים – זאת. למרות מגורנו בכל מקום שבצולם.

וזהו שכל המתאבל על ירושלים זוכה גם בהווה ורואה בשמחה – רואה כי חיה וקיימת היא ציר חריבה זו. ורואה גם שלבו קשור לקדושה. והרי שצצם האבילות – אורה ושמחה טמונה בה. בעומק. (מתוך אש התורה. הרב הדר מרגליון)

החשיבות של הקשבה

"ואני זוכר את אבא שלי, שתמיד האריך ואמר לי: "עלינו ללמוד להקשיב. מכול הלב. להקשיב לכולם. לאיש. לאישה. ילד. ילדה. חיה. עץ. ואפילו לעלה הקטן. תזהרו! הרגע כמעט דרכת על פרחו!"

אנשים חושבים שלהקשיב באמת זה מאוד קל, אתה לא צריך לעבוד בשביל זה או על זה. אך זוהי הטעות הגדולה ביותר.

על מנת לשמוע מכול הלב, צריך שיהיו לנו כוחות גדולים. אם נלמד את עצמנו להקשיב, העולם יהיה הרבה יותר טוב."

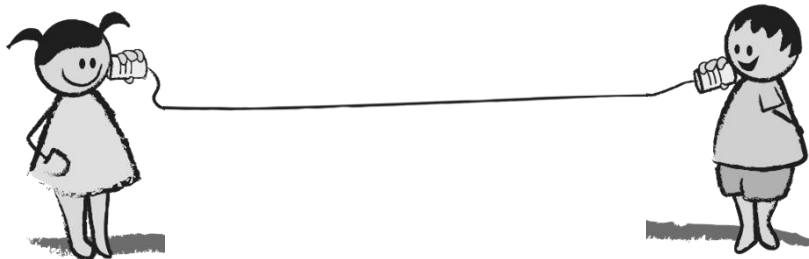
מספרים על הצדיק הירושלמי, ר' אריה ליון, שפרופסור ירושלמי ידוע היה שולח אליו חולי נפש והוא היה מרפא אותם. פעם פנה הפרופסור לר' אריה בשאלה: "איך אתה מרפא אותם? מה אתה עושה להם? גלה לי את הסוד". ענה לו ר' אריה: "אני לא עושה להם שום דבר, אני רק מקשיב להם..."

ה" את

כן את!

נתי הקשבת לאחרונה?

האם עזרת את לא?

כשאני מבקש אותך להקשיב לי ואתה מתחיל לייעץ לי לא את שביקשתי עשית.

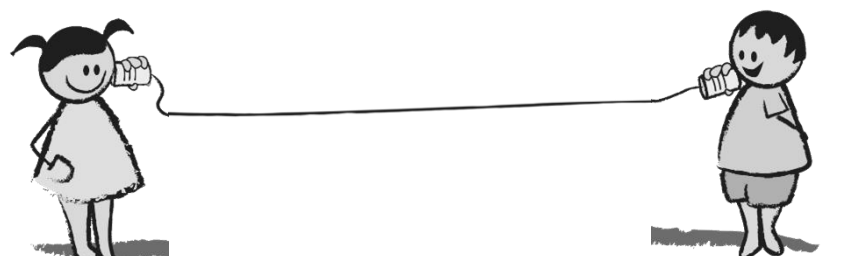
כשאני מבקש ממך להקשיב ואתה מנסה להשיב, איך צריך להרגיש ומדוע אתה ברגשותי פוגע.

כאשר אני מבקש אותך להקשיב ואתה מרגיש שעליך לפתור את בעיותי אתה מאכזב אותי, אפילו שזה נשמע לא הגיוני, הקשבו!

כל שביקשתך הוא להקשיב לא לפעול, לא לדבר, רק לשמוע בלי להגיב. אינו מייעץ אינו מארגן, יתכן שלכן תפילות עוזרות לאנשים משום שאלוקים מחריש אינו מייעץ אינו מארגן.

אני יכול לדאוג לעצמי, אינני חסר ישע, אולי חסר ניסיון והססני, אך לא חסר אונים.

כשאתה עושה משהו למעני שאני יכול לעשות בעצמי, אתה מגביר את חששותי מנציח את מבוכתי.

אנא, רק הקשב אם תרצה לדבר-בקש חכה רגע לתורך ואז אני אקשיב לך!!

איך מקשיבים ואיך לא?

כדי ליצור אקלים המאפשר הקשבה, יש להגיע לשיחה עם החבר מתוך גישה לעזור לו ולהיטיב עימו בהקשבה לדבריו. עצם ההקשבה היא כבר העזרה הגדולה שניתן לתת לבן אנוש אף אם לא נתנו עצה ופיתרון לבעיותיו. גישה זו מבוססת על העקרונות הבאים:

- א. אמפתיה מוכנות ויכולת שלך להכניס את עצמך לנעליו של הזולת ולראות את מצבו דרך עיניו הוא.
- ב. סבלנות רצון אמיתי לשמוע את דברי הזולת עד הסוף בלי לקטוע את דבריו.
- ג. פתיחות ויכולת הכלה נכונות לקבל את עולמו של הזולת (תרבותו חיו, עיסוקיו, אישיותו צורת חשיבתו ועוד) אף שזה שונה מעולמך.
- ד. ניטראליות נטרול האגו העצמי. עכשיו אני כולי למצן החבר. את אישיותי אני שם בצד, וכולי דרוך לשמוע את סיפורו של החבר.
- ה. הכרה בייחודיות ראיית הזולת כאישיות נפרדת וייחודית בעלת זהות משל עצמה.
- ו. יכולת העצמה זיהוי נקודות החוזק באישיותו של החבר והעצמתן. להדגיש לחבר את הנקודות הטובות שלו.
- ז. אמונה לתת לזולת ביטחון ביכולותיו הפנימיים. אמונה בעולם הפנימי ביכולת שלו להתמודד עם קשייו ורגשותיו. לתת לו אמונה שיש בכוחו לפתור את בעיותיו באופן עצמאי קל ופשוט. יחד עם זאת יש לזכור כי יכולים להיות "חסמי תקשורת" המפריעים לשיחה בין שני חברים ומשברים את הרצון של החבר לדבר איתך

חסמי תקשורת הם כל הדברים המפריעים לדובר לזרום בשיחתו. הם חוסמים את הדובר ומורידים לו את המוטיבציה לדבר, לציתים התנהגויות או אמירות בלתי מכוונות ולא מודעות של האדם המקשיב יכולות לחסום את קלחת השיחה של החבר המדבר איתנו. לדוגמא:

- הבעת ביקורת אני חושב שטעית בגדול ועליך לבקש סליחה מהמנהל.
- שאלות אישיות מדי אבא הרביץ לך פעם.
- הפרעות חיצוניות סלולארי מצלצל, התעסקות עם ניירת, רעשים או מוסיקה הבאים מבחוץ.
- התנשאות ויהירות כאשר תהיה בגילי ותרכוש ניסיון וחוכמת חיים, אז תבין.
- לגמור משפטים של השני מתפרש כחוסר סבלנות לשמוע את החבר עד סוף דבריו.
- הטלת אשמה כנראה, שאתה לא מבין שאתה אחראי על כל הבלאגן שנעשה כאן.
- הטפת מוסר התנהגותך ממש ילדותית.
- דיאגנוזה שגויה אני מבין שאצלכם במשפחה כולכם...
- מתן הוראות או עצות לדעתי, אתה צריך לעבור בית ספר.
- ציניות או לצג מה חשבת שאתה תתפרע ותצחק והחבר יישב בחיבוק ידיים.
- שיפוטיות רק אנשים חסרי חוט שדרה כמוך יכולים לעשות מעשה כזה.
- הבעת ביקורת אני במקומך. הייתי אומר "לא" ועוזב אותם לנפשם.

הקשבה-כמה שהיא תחושה טובה!

כתב הרב מוסקאטו ז"ל:

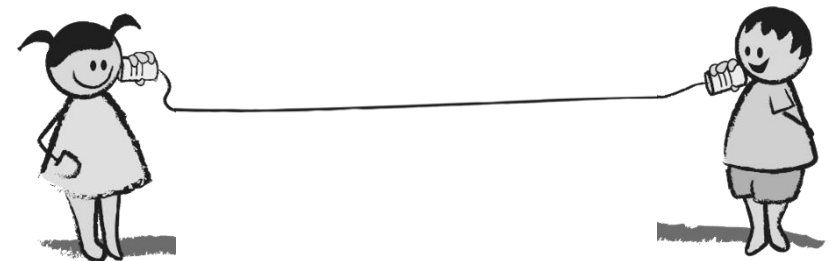
"שאם היה אפשר לאדם לעלות השמימה לראות בצבאות מעל סדרם וישרם לא היה מתענג בהשגתו עד שובו הנה לספר לחברו את המראה הגדול ההוא. ולהם ייתן אומר המבשר צבא רב. בגופים היקרים ההם עם פלאי פלאות נעשו במלאכתם הכי נכבדת ע"כ. (מתוך דברי מוהר"ר הרב יהודה כהן בהסכמה לספר " קצות החושן").

רואים מכאן איזה עונג עצום יש לאדם המספר את חוויותיו לחבר. עד שאפילו אם יעלה לרום השמים ויראה את המלאכים ואת כל מראות האלוקים לא יהיה לו עונג עד שישוב לעולם החומר ויספר זאת לחברו. העונג הזה מתעצם שבצתיים כאשר האדם השומע אותו מעודדו לדבר ומקשיב לו ברוב קשב. איזה חסד עצום עושים כאשר מקשיבים ליהודי. ובפרט שאותו אדם המדבר נמצא במצוקה ושופך את לבו לפני חברו.

וכתב רבנו יונה ז"ל: "כשהדברים טובים בעיני האדם יש לו חשק לאומרם" יש לאדם רצון וחשק לספר את הדברים. (רבנו יונה, ברכות, פרק אין עומדין, ד"ה הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם.)

למרות שאנו יודעים את המעלה והחשיבות של ההקשבה בכל זאת קשה לנו להקשיב כאשר החבר מדבר, כי כאשר החבר אומר משפט אנו רוצים מיד להגיב ולהעיר הצרות שכולם יידעו שאנו בעניינים ושאנו חכמים ונבונים. ובפרט הטיפוסים בינינו המוגדרים כבעלי נטיות היפראקטיביות או אימפולסיביות. אז איך מקשיבים? נלמד את זה מחר..

"הקדוש ברוך הוא רוצה.. שנדבר ממנו. שנשוחח אליו ככן המדבר אל אביו" (קונטרס "טעמו וראו" עפ"י דברי רבי נחמן מברסלב ורבי נתן מברסלב)

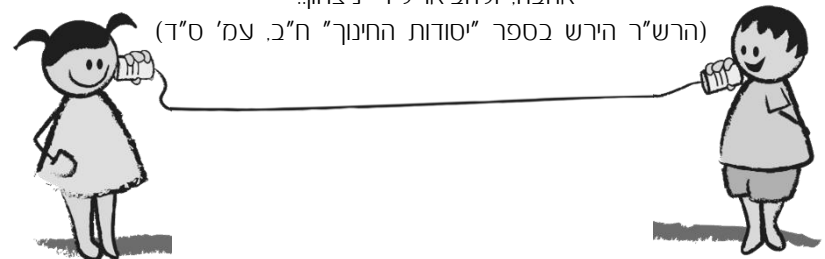

"אני לא מספר לך את זה כווידי אלא כמישהו שמקשיב לי. אין לי צורך אפילו שתענה. פשוט להיות איתי פה. להקשיב." בעומק העומקים של המשברים והנפילות שלנו יש מישהו שתמיד נשאר איתנו. מחזיק לנו את היד. צריך רק לפנות אליו. "עמו אנוכי בצרה". אב הרחמן שמע קולנו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפילתנו כי אל שומע תפילות ותחנונים אתה ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו חוננו ועננו ושמע תפילתנו. ה'. אני פונה אליך היום לא בשביל לבקש סליחה כי אתה יודע שאני מצטער על הכל. ולא בשביל לבקש ממך להתחזק ולהצליח לנצח את היצר. אתה יודע כמה אני שואף להתקדם ולהגיע למעלה. אתה יודע כמה אני רוצה לצאת מהמקום בו אני נמצא. מהבור הזה. אני פונה אליך כי אין לי עם מי לדבר. כל הזמן אני צסוק בלשים חומות. אני כל כך מתבייש בדברים שאני עושה. בחטאים. בנפש פנימה שאני כל הזמן רק מתגונן שבחוץ לא יראו את זה. חשוב לי כל הזמן לשמור על כך שימשיכו להסתכל עלי כירא שמים וצדיק. אני לא יכול לספר לאף אחד את מה שקורה לי בפנים. כולם פה מתחזקים ממני ומקבלים עצות ממני. כולם מסתכלים עלי בצורה מסוימת ואני לא מסוגל שיסתכלו עלי אחרת. אני לא יכול לספר לאף אחד מה קורה איתי. אני מפחד לספר. לחשוף יותר מדי מצעמי ולהיפגע. אני גם כמעט בטוח שאף אחד לא יבין. הם לא יבינו איך זה ייתכן שאני כל כך רוצה להתקרב אבל אני כל כך רחוק. הם לא יבינו שמה שהם רואים ומה שקורה אצלי בפנים זה לא סותר. והם יסתכלו עלי אחרת. אבל מכל ההגנות האלו. מכל החומות האלו שאני שם כל הזמן לעצמי. שאמורות להגן על הנפש שלי שלא תיפגע. נשארתי לבד! אני שבני בתוך הכלא של עצמי! אני סגור עם כל הסודות עם כל הדברים שכל כך מציקים לי. ואני נשאר איתם לבד!! אני בודד! אין לי עם מי לדבר... אני כאילו מתנהג כרגיל אבל מלא במליון דברים שאני חייב לספר למישהו. ואין לי למי. אני הולך בין האנשים אבל אני לבד. והכל כל כך מציק לי. כל כך מטריד אותי. בשביל זה אני פונה אליך היום. לא בשביל לבקש סליחה. פשוט כי אני צריך מישהו לדבר איתו לשפוך את הלב ולומר מה שבליבי: "אני חוטא ב... וב... וב. פשוט חוטא. נופל ונופל. רק להוציא מה שיש לי בלב. יש לי לפעמים הרהורי כפירה!! אני כל הזמן נופל בתאוותי ולא מצליח להתחזק....רע לי. רע לי. רע לי. קשה לי. אני כל כך רוצה להתקדם ואני לא מצליח. "אני לא מספר לך את זה כווידי אלא כמישהו שמקשיב לי. אין לי צורך אפילו שתענה. פשוט להיות איתי פה. להקשיב. אני יודע שאני יכול לספר לך את זה מכיוון שאתה מכיר אותי! אתה לא שופט אותי. ולא תבחן אותי באופן חיצוני. אני מרגיש שאני יכול לספר לך את הדברים האלו כי אתה עדיין אוהב אותי גם כשאני כל כך למטה. ואתה מוכן להקשיב. מוכן להקשיב לי גם כשאני חוטא. אתה מכיר אותי הכי טוב ולכן אני יכול לסמוך עליך. לספר לך מתוך ידיעה שיש ממך אהבה אלי כל הזמן. שאני יודע שתמיד אפשר לפנות אליך... יש בי את השאיפות האלו להיות קרוב אליך בטהרה בקדושה במדרגה צילאית מתוך ביטול מוחלט אליך ודביקות עצומה. להתפלל כמו שצריך. אבל אני לא נמצא שם. כרגע אני פה ואני צריך אותך פה איתי. אני יודע שאתה איתי!! אני יודע שאני יכול לסמוך עליך ולדבר איתך בכל שעה. בכל צת. להוציא את מה שבליבי. את הסודות הכמוסים שלי ביותר ואתה תבין. תמשיך לחייך. לאהוב. לקבל אותי. לא לחכות לי באהבה עד שאחזור. אלא להיות איתי פה. עכשיו. לעטוף אותי בחום

התורה מצווה אותנו- 'ואהבת לרעך כמוך'. הציווי הזה הינו בעל משמעות אדירה. והוא כולל בתוכו צניינים רבים. עד כדי כך שאמר עליו ר' עקיבא- זה כלל גדול בתורה ! יש משהו שנראה לא כל כך מובן בהסתכלות הראשונית. מדוע התורה נוקטת בלשון 'כמוך'. אם לי היו אומרים לאהוב מישהו כמוני הייתי נשאר באהבת עצמי הפרטית. לא הייתי נפתח באמת לקבל את חברי. אם כן מדוע מצוה אותנו התורה לאהוב את החבר יחד עם ביטוי 'כמוך' ? רק ברגע שאדם יודע לאהוב ולהעריך את עצמו- הוא יוכל להעריך גם את חברו. כאשר את יודעת להעריך את עצמך. כי את יודעת שיש בכך תכונות טובות. או למשל- כאשר את יודעת שיש לך דבר מה להשמיע ולומר לזולתך וחשוב לך שישמעו אותך באותו הזמן- כך באותה המידה תוכלי כעת להעריך גם את הסובבים אותך. כל אחד לפי תכונותיו ומעלותיו. יהיה קל לך יותר לקבל את העובדה שלכל אחד יש את המעלות שלו ולכן גם לו חשוב להשמיע את עצמו. וחשוב יהיה לך לשמוע את דבריו. שמעתי מהרב אלישע וישליצקי רציון יפה נוסף. שאף הוא מעט קשור לצניינות. התורה מצווה אותנו "ואהבת לרעך כמוך" כי רק כאשר נאהב באמת את חברנו- נאהב גם את עצמנו. מקום נוסף בו אפשר לראות את מידת ההקשבה הוא במשנה באבות. בפרק ג' שואלת המשנה פעמיים (משנה ב, ומשנה ו) מניין ששניים שיושבים וצוסקים בתורה שכינה שורה עליהם? ומשיבה שנלמד הדבר מפסוק- "אז נדברו יראי ד' איש אל רעה ויקשב ד' וישמע...". ר' חיים מוולוז'ין כתב פירוש על מסכת אבות בשם 'רוח חיים'. שם הוא מקשה שהיה יותר טוב אילו היה כתוב 'אז דיברו יראי ד' איש אל רעה'. מדוע משתמש הכתוב בלשון 'נדברו'? לכן הוא מפרש שלא מדובר על שניים שיושבים וצוסקים בתורה וכל אחד מנסה להשמיע רק את דברו. אלא הם נדברים. בלשון התפעלות. זאת אומרת שהם יושבים ומקשיבים אחד לשני. דווקא כך הם משכיחים יותר. ורק כך השכינה שורה עליהם. (חברים מקשיבים)

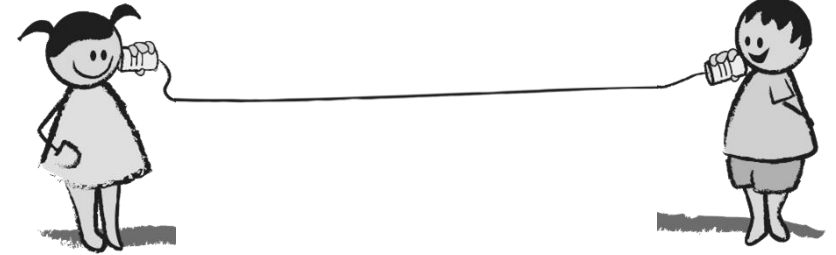
"החינוך הוא ענין אישי אינדיבידואלי של כל ילד. שומה על המחנך לחדור אל תוך אישיותו של החניך מתוך אהבה ומסירות... כי אז יוכל המחנך להדריכו צעד אחר צעד. בשקידה מתוך אהבה. ולהביאו לידי ניצחון.."

(הרש"ר הירש בספר "יסודות החינוך" ח"ב. עמ' ס"ד)

שליחות

טיפים לקשר אישי עם חניכות:

חיוך – מחווה בסיסית ונעימה זאת יוצרת פתיחות והקשבה אצל הזולת. מומלץ להשתמש בה כדי לתת לחניכות תחושה נעימה. וכדי לחזק את הקשר אתן.

מבט ישיר – קשר עין יוצר קרבה ומשדר עניין. חשוב גם לכחון את הפנים ואת שפת הגוף של החניכות. כדי לברר מה הן מרגישות באותו הרגע.

מעורבות בחיי התלמידים – נסו לגלות עניין ואכפתיות במה שקורה לחניכות גם מחוץ לכותלי הסניף. התעניינו. שאלו. כמו שהייתן עושות עם חברות שלכן.

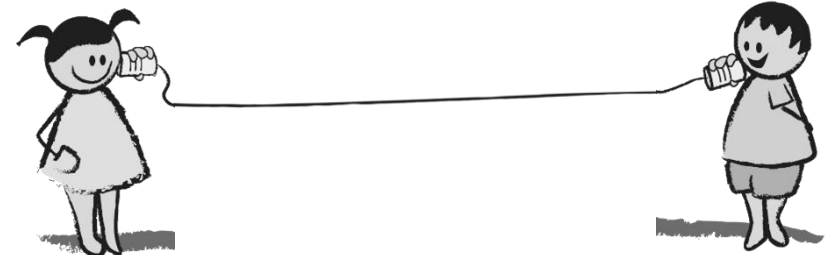
הקשבה אמפאיתית – בזמן שהחניכות משתפות אתכן בסיפורים אישיים. הימנעו מלשפוט אותן לטוב או לרע. במקום זאת שאלו שאלות. שיעזרו לכם להבין אותן טוב יותר (אז בעצם רצית ש...? מה הרגשת? האם חשבת ש...?). או אמרו במילותיכם את מה שהבנתם לגבי הרגשות והמחשבות של החניכה (אני רואה שאת ממש שמח... אני רואה שאת ממש עצוב...).

שיתוף ברגשות – שתפו את החניכות ברגשותיכן. כך תעודדו אותן לשתף אתכם בעולמם הפנימי. שתפו כשאתן שמחות ומרוצות. וגם כשאתן כועסות או מאוכזבות.

חיזוקים חיוביים – חפשו הזדמנויות לבטא הערכה אישית לחניכות. הדגישו את נקודות החוזק שלהן. והביעו אמון ביכולתן להתגבר על חולשותיהן. אמרו מילה טובה. תנו מחמאות בקלות. ולא רק על נושאים הקשורים לסניף ולחינוך. (למשל. התייחסו ללבוש. לחיוך שלהן...)

אל תיבהלו מהתנגדויות ומכעסים של החניכות – זה טבעי וצפוי. לא תמיד הכול נגדכן. ייתכן שהסיבה נעוצה בבית-הספר. או שזה משהו אישי של החניכות. מדריכות ש'שורדות' התנגדויות. מרוויחות קשר קרוב ומשמעותי עם תלמידיהן וסיפוק אישי.

בניית קשר היא תהליך שנמשך זמן – בתהליך זה ייתכנו עלויות ומורדות. לכן גם אם נדמה לכן שאתן דורכות במקום. המשיכו לנסות! ככל שתגלו עניין בחוויות האישיות של החניכות שלכן בקבלה ובאמפתיה. כך יתפתחו ביניכן יחסי אמון הדדי. והקשר ילך ויתחזק.

עשני כלי לשליחותך

לפיד בוצר
אודי דודי

כוון אותי שאהיה כלי לשליחותך
ותן לי כוח לצעוד תמיד בדרכך
כשהלב כואב זה לא כי הוא נשבר
הוא רק נזכר בכל מה שעבר
כוון אותי שאהיה כלי לשליחותך
תשקה אותי עד שתנכוט בי השמחה
תזכיר לי שוב שהכאב שבתוכי
הוא רק מפני שלא מצאתי את דרכי
אל ישותך שחבוייה בתוך ליבי

צרכו ניסוי:

חומרים דרושים: 2 כוסות ריקות, 2 בקבוקים מלאים מים ו 2 קערות.
אופן הניסוי: בחרו 2 מתנדבות. על כל מתנדבת למלא את הקערה במים שבבקבוק אבל
המים צריכים לעבור קודם דרך הכוס לפני שמגיעים לקערה..

צפו בהן

לאחר הניסוי שימו לב איך כל אחת שפכה. האם מילאה כוס ואז רוקנה אותה? או שפכה
ושפכה עד שהתמלאה הכוס והמים נשפכו מאליהם מהכוס לקערה?

אדם בא אל הרב קוק ואמר לו "אני רוצה לתקן את עם ישראל. איך עושים זאת?". הרב לא
ענה לו. לקח כוס מים. מילא אותה עד הסוף. וגם לאחר מכן המשיך לשפוך לתוכה עד שהיא
עלתה על גדותיה והמים הציפו את השולחן. האדם אמר "הבנתי". והלך.

מה הוא הבין?

אותו אדם הבין שאם רוצים לתקן אחרים. עלינו להתמלא קודם כל בעצמנו. וכשנהיה מלאים
- ממילא השפעתנו החיובית תתפזר לצדדים באופן טבעי. כלומר, בשביל להשפיע ו"לתת
מעצמינו" צריך להתמלא כל הזמן. הרי היה אפשר לשפוך מהכוס החוצה אבל אז הכוס
תתרוקן מצט. לכן צריך להתמלא בצורה כזאת שנהיה מלאים תמיד עד כדי כך שישפך
מעצמו וישפיע על הסובכים אותנו. שנזכה..

יהונתן פולארד נולד בארצות הברית. הוא התגייס לשירות הריגול האמריקאי..
תוך כדי עבודתו נקלעו לידי מסמכים סודיים הקשורים בישראל.
כשהונתן ציין במסמכים האלו הוא חשב מיד שהמידע שנמצא בהם צריך להגיע למדינת
ישראל.

יהונתן ניסה לשכנע את המפקדים שלו..

אך הם לא שזעו לדבריו וסרבו להעביר את המידע הזה לישראל.

יהונתן החליט שאם ארצות-הברית אינה מצבירה את המידע החשוב הזה מחובתו להזהיר את
ישראל מהצרה העלולה לבוא עליה. בעצמו.

מבלי שמפקדיו ברשת הריגול האמריקאי ידעו מכך. פנה יהונתן ל"מוסד" הישראלי. והציע
להעביר לו את תצלומי המסמכים הללו

בזכותם של מסמכים אלו ידעה מדינת ישראל שהיא עלולה להיות מותקפת כנשק כימי.

המפקדים של יהונתן גילו שהוא הדליף את תוכן המסמכים האלו לישראל. (כשהונתן גילה
זאת הוא ברח לשגרירות הישראלית בארצות הברית למרבה הכושה שליחי מדינת ישראל
נהגו בכפיות טובה כלפי יהונתן והסגירו אותו לידי רודפיו). מאז חלפו כעשרים ושמונה שנים.

בכל התקופה הזו יהונתן אסור בכלא אמריקאי בתנאים קשים מאוד.

למרות המחיר האישי הכבד שהוא משלם ולמרות כפיות הטובה שנהגו בו נציגי המדינה. הוא
אינו מצטער על מה שעשה למען ישראל. ואומר כי לו היה עומד שוב במצב הזה היה עושה
זאת שוב.

מה גרם ליהונתן פולארד לפעול למען ישראל?

האם הוא היה שליח? של מי?

מה ההבדל בין שליח למי שאינו שליח?

האם גם אנו שליחות? של מי?

המשך מחר בע"ה

לכל דבר בעולם ישנה מטרה. מטרה לשמה העמידו הקב"ה בעולמו. כשהבימאי והמפיק מתכננים סרט. להבדיל. הם חושבים על הפרטים. לכל פרט יש את התפקיד שלו. אם מרכזי ואם פחות מרכזי. ולכולם יש חשיבות. כל שחקן צריך לדעת את תפקידו. מה הוא צריך לומר ולעשות. היכן יהיה עליו לעמוד וכו'. גם התפאורה חשובה. יש לבחור תפאורה מתאימה. עד לפרטי הפרטים- ולכל דבר יש חשיבות. והוא מתוכנן מראש. כך גם מהנדס המתכנן בית- כל דבר צריך להיות במקומו. עמודי התמיכה. החדרים צריכים להיות בנויים בצורה נוחה וטובה. החומרים מוכרחים להיות מתאימים לסוג הבניין וכו'. גם משפחה שבונה בית ומחליטה כיצד לעצב את ביתה- חושבת על כל פרט- היכן יהיה המטבח. ואיפה יוקם הסלון. חדרי השינה וחדר הכביסה ובתי השימוש... ולאחר מכן היכן יוצבו הארונות והספות- ובאילו עיצובים... עסק מאד מורכב הדורש תכנון. ולבסוף- לכל פרט יש את התפקיד שלו בבית. ואם כך הדבר אצלנו- קל וחומר אצל רבש"צ. אנחנו יכולים לדעת בודאות שיש תכלית לכל דבר. ולכל בריאה ובריאה בעולם- תפקידה שלה. אך לדעת מהו התפקיד של כל דבר איננו יכולים לדעת בוודאות. גם את תפקידנו שלנו אנחנו לא תמיד יכולים לשער ולדעת. בכדי לעמוד על שליחותנו האמיתית או לפחות לנסות לכוון אליה- אנחנו צריכים יגיעה רבה. ונפרט על כך בצ"ה בהמשך.

מתוך "חברים מקשיבים"

יהונתן פולארד ראה עצמו שליח של עם ישראל. למרות שעבד אצל האמריקאים. הוא הרגיש מחויב יותר לעמו. משום שהוא הרגיש שהוא שליח של עם ישראל ולא של המפקדים ברשת הריגול האמריקאית. הוא החליט לסייע לישראל גם בניגוד להוראות המפקדים שלו. יהונתן הסביר אחר-כך שלא יכול היה להתעלם מהמידע שגילה ובכך לאפשר מצב שבו מאות אלפי יהודים ייפגעו. חלילה. מטילים כימיים. מי שידוע שהוא שליח פועל בראש ובראשונה בשביל השליחות שלו ובשביל המשלח שלו. אדם שמוטלת עליו שליחות עושה כל מה שהוא יכול בשביל לבצע את השליחות שלו. הוא אינו מבזבז זמן. הוא אינו עושה דברים אחרים. הוא עושה רק דברים שמקדמים את ביצוע השליחות שלו. אם השליחות שלך היא למצוא אוצר בעיר העתיקה אין שום סיבה שתטוס לנפאל. ואם השליחות שלך היא להכין סרט לא תלכי ללמוד אצל מוסכניק כיצד לטפל במכוניות. עם ישראל כולו הוא עם של שליחים. הקב"ה מינה אותנו להיות השליחים שלו. הוא שלח אותנו להפיץ את אורו בעולם. בכל מצעה טוב שאנו עושות אנו יכולות לקיים את השליחות שלמענה ה' בחר אותנו מכל העמים. לאחר שהבנו שכולנו שליחות של הקב"ה אנו צריכות לברר מה הן השליחויות החשובות בתקופה שלנו. כל אחת מאיתנו צריכה למצוא את השליחות שלה. השליחות שהיא יכולה לעשות. מתוך הבנה שהקב"ה שלח אותנו לפעול ולעשות! שנזכה ויהי רצון שיהונתן פולארד יחזור לארץ בבריאות וכל טוב במהרה אמן.

הרב סולובייצ'יק כותב (כמדומני בספר ימי זכרון. מאמר על השליחות):
"האדם נברא בתור שליח..."

את העובדה שמישהו חי בזמן מסוים. בתקופה מיוחדת. ובמקום מוגדר. ולא נולד בתקופה אחרת ובנסיבות אחרות. נוכל להבין אך ורק אם נקבל את עצם הרעיון בדבר שליחותו של האדם.

ההשגחה יודעת היכן וכיצד. יכול הפרט-היחיד. על חסרונותיו וכוחות הנפש האצורים בו. לקיים את שליחותו. באילו נסיבות ותנאים ובאיזו חברה יהא זה בכוחו של האדם למלא את שליחותו. בורא העולם פועל בהתאם להלכה. כי לא יתכן למנות שליח כדי לבצע תפקיד. שהוא למעלה מכוחותיו של השליח. זוהי שליחות. שאי אפשר לקיימה. והיא מחוסרת כל ערך. מאחר שאם ממנים אדם למלא שליחות. מן הראוי ליתן לו את היכולת לפעול כשליח. משום כך נברא היחיד בתקופה ובמקום. שבהם יוכל לקיים את פעולתו לשם קיום שליחותו. אם כן- כל אדם נברא לשם שליחות. והחשוב לזכור הוא שיש שליחות כללית ויש שליחות פרטית לכל אדם.

השליחות הכללית של כל אדם- היא להיות עובד ד' תמים (שלם) ואמיתי. להאמין באמונה שלמה בקב"ה. לשמור ולקיים תורתו ומצוותיו. להיות אנשים גדולים. קדושים וטהורים- חלק אלוך ממעל. חלק מעם ישראל. עם קדוש. אך ישנה גם שליחות פרטית- כל אחד וצניינו.

יש מי שמקפיד מאד על כשרות. יש המקפידה בצורה מיוחדת על הפרשת חלה או הדלקת נרות. יש מי שנוהג לחייך לחבריו ולהאיר פנים ויש מי שגומל חסד עם חבריו באופן לא רגיל. כל אחד עם אישיותו. עם תכונותיו וכשרונותיו- שחננו בהם ד' יתברך. על פי האהבה לדבר מסויים. ההתמסרות אליו והכשרון לאותו הדבר לרוב יכול האדם לדעת מהי שליחותו שלו. אך צריך לדעת שזו משימה לא קלה כל כך. צריכים אנחנו להכיר את עצמנו טוב טוב.

מתוך "חברים מקשיבים"

הרב קוק זצ"ל מבאר בספר 'עולת ראי"ה' חלק ב'. בסוף הידיו של תפילת יום כיפור את הדברים.

"אלהי. עד שלא נוצרתי איני כדאי. ועכשיו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי.

לפני שנוצרתי. כל אותו הזמן הבלתי מוגבל שמעולם עד שנוצרתי. ודאי לא היה דבר בעולם שהיה צריך לי. כי אם הייתי חסר בשביל איזו תכלית והשלמה הייתי נוצר (כלומר- אם הייתי נוצר בעולם. אם הייתה לי שליחות- הייתי צריך להברא). וכיון שלא נוצרתי עד אותו הזמן הוא אות. שלא הייתי כדאי עד אז להבראות. ולא היה בי צורך כי אם לעת כזאת שנבראתי. מפני שהגיעה השעה שאני צריך למלא איזה דבר להשלמת המציאות.

ואילו הייתי מיחד מצשי אל תכלית בריאתי הנני עכשיו כדאי (אם הייתי ממלא שליחותי כראוי- הייתה בריאתי כדאית והייתה הצדקה לקיומי). אבל כיון שאין מצשי מכוונים לטוב התכלית הרי לא הגעתי אל תכלית בריאתי ואיני עדיין כדאי. כמו קודם לכן. "

הרב זצ"ל מדבר כאן על השליחות. התכלית שיש לכל אדם שנטע אותו הקב"ה בעולמו. יש לו מטרה ויש לו ייעוד אותו הוא צריך למלא.

השאלה היא האם אנחנו ממלאים את השליחות שלנו כראוי. וזה דבר שנתון לבחירתנו ולהחלטתנו...

אין הדבר תלוי אלא בנו!! אנחנו הבוחרים כיצד לנהוג ואיך לפעול. תמיד יכולים אנו להוסיף. להתאמץ יותר. להתגבר ולהתמלא כחות. לא להישחק ולהזדקן אלא להתמלא בכחות רעננים וצעירים. חזקים ומשומנים היטב. גם בשליחות הכללית שלנו. וגם בשליחות הפרטית.

מתוך "חברים מקשיבים"

" התואר שליח מורה על מעלתו. הוא אדם בוגר וצמאי הצומד במעמד דומה למשלח. דווקא בגלל דמיונו למשלח הוא יכול להיות שליחו. וצד ש"שלוחו של אדם כמותו" - השליח הוא כמו המשלח ממשי."

השליחות הראשונה המסופרת בתורה היא השליחות ששלח יצחק את יעקב. ללכת לחרן ולהקים שם את בית ישראל. השליחות הזאת נושאת עימה הוראות חשובות בעבור כל יהודי. שאף הוא שליח-שליחו של הקב"ה לפעול בעולם הזה הגשמי והתחתון. יעקב נשלח אל מקום נחות ושפל - לחרן ("חרון אף של עולם". כלשון חז"ל) ושם דווקא הקים את משפחתו ואף עסק בכירור ענייני העולם. ע"י ההתעסקות בצאנו של לבן. לבן כפי שמוסבר בספרי החסידות. שע"י כך בירר והעלה את ניצוצות הקדושה שהיו בצאן לבן. זו שליחותו של כל יהודי הקב"ה ממנה אותו לשליח. ובכך הוא נותן לו כח להיות "כמותו" כביכול. תפקידו של יהודי לפעול דווקא בעולם הזה הגשמי התחתון. ולעשות אותו 'דירה' לו יתברך.

והדגש הוא שעליו לפעול כשליח ולא כעבד בלבד. עבודתו של עבד היא בקבלת-עול. ואכן יהודי נדרש לפעול גם בקבלת עולו בהתבטלות לקב"ה. עם זה, יהודי הוא גם שליח שהוא 'כמותו' - כמו המשלח. ופעולתו צריכה להיות מתוך הכרה פנימית. מתוך חיות. כמי שפועל בעבור עצמו ורואה בפעולה שהוא עושה פעולה בעלת חשיבות בעבורו. שאז הדברים נעשים בשלמות עליונה יותר. ועל כך הוא מקבל את הברכות הגדולות - "ויתן לך" - ייתן ויחזור וייתן". (תורת מנחם. התוועדויות תשמ"ח כרך א' עמ' 498)

לא עליך המלאכה לגמור.
ולא אתה בן חורין להבטל ממנה
מסכת אבות ב'. כ"א

שאיפות רבות מקננות בליבות בני האדם.
אחת הסיבות לכך ששאיפות אלו אינן מתבצעות. היא המחשבה: "לא אוכל להספיק הכל". או
"לעולם לא אהיה רוטשילד" (כל אחד בתחום הישגיו וה"רוטשילד" שלו).

המקסימליזם. השאיפה לשלמות וחוסר הערכת הישגים חלקיים כל אלו הם בעוכרי אנשים רבים מספור.

כאן אנו לומדים: כל הישג הינו בר ערך. גם אם הדרך לפסגה חסומה. כל העפלה במעלה ההר נחשבת לעלייה. אין אנו בני חורין ל'הרים ידיים' ולהתייאש. איננו רשאים לוותר ולא לממש את הרעיונות הטובים העולים במוחנו. נבצע את אשר ביכולתנו לעשות - ונצא נשכרים.

צוות
הגעתן עד לכאן=
אדירות אדירות אדירות!!
הנה מתחילה שנה חדשה. הזדמנויות חדשות
לכו אם העוצמות שלכן לכל מקום!!

אוהבותת
צוות קומונה תשע"ז

